310
1928

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!
פראָלעטאַריער פון אַלע לענדער פאַראייניקט זיך!
Proletarjusze wszystkich krajów, łączcie się!
Пралетары ўсіх краін, злучайцеся!

УМОВЫ ПАДПІСКІ:
На 1 м-ц 90 к.; на 3 м-цы—2 р. 60 к.; на 6 м-цаў—5 р.; на 1 год—9 р. 75 к.
Зьмена адрасу: мясцовага—10 к., іншагародняга—20 кап.

ПЛАТА З[А АБВЕСТКІ]:
За радок нонпар[элю] … 50 кап. Інш[…]
Пасярод тэксту […]
Пры шматразовым […]
Згодна паст. СНК […] бярэцца зьверх та[…]

Падпіска і абвесткі прымаюцца: У Гал. Канторы газ. „Зьвязда“ (трэці паверх) ад 9 гадз. раніцы да 3-не гадз. дня. У акруг[…] Бел. Дзярж. Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. […]
РЭДАКЦЫЯ—Г. МЕНСК, САВЕ[…]

896. г. ЛЕНИНГРАД
Университетская Набережная 7/9
Фундамент, Библиотеке Лен. Гос. Университета
февр-дек. /Зв. 1./

ЗЬВЯЗДА

[…]е партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. кантора
1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. дня; тэлефон № 10-74. 2) Сакратар рэдакцыі—ад 12 да 2-ое гадзіны дня, тэлеф. № 6-19. 3) Начны рэдактар (друкарня) ад 6 гадз. веч. тэл. № 6-42.
Кіраўн. Гал. Кантораю } Кантора абвестак і падпіскі } тэл. № 781.

ЧАЦЬВЕР, 10 МАЯ 1928 г.
№ 106 (2913)
Кошт асобнага нумару ўсюды 5 кап.
Год выданьня дванаццаты.

У пятніцу, 11-га мая, а 6 з пал. гадзіне ўвечары, у клюбе імя Карла Маркса склікаецца сход гарадзкога партпрафактыву па пытаньні аб выніках 4-га КАНГРЭСУ ПРАФІНТЭРНУ.

Дакладчык тав. ГЭЙ.

Члены і кандыдаты ЦК, ЦКК, АК, АКК КП(б)Б уваходзяць па сваіх пасьведчаньнях, астатнія па білетах, якія будуць атрымоўвацца ў РК КП(б)Б па саюзах.

МЕНАКРУГКОМ КП(б)Б.

Уход старых салдат стальное ленінскае кагорты ня спыніць нашага пераможнага будаўніцтва

Аб правядзеньні ў жыцьцё пастаноў пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б)

Рэзалюцыя пленуму ЦК КП(б)Б па дакладу тав. КНОРЫНА

(Прынята аднагалосна 7 мая)

1. Пленум ЦК КП(б)Б, поўнасьцю ўхваляючы і далучаючыся да ўсіх пастаноў красавіновага аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б), лічыць неабходным правесьці шырокую разьясьняльную працу сярод партарганізацый і рабочых мас аб гэтых пастановах, а партыйным, прафэсыянальным, савецкім і гаспадарчым органам і ўсім членам партыі прапануе накіраваць усю сваю ўвагу на поўнае ажыцьцяўленьне гэтых пастаноў.

2. Пленум ЦК КП(б)Б канстатуе, што побач з завастрэньнем увагі рабочых мас да міжнародных, агульна-палітычных і гаспадарчых пытаньняў апошняга пэрыяду (аб усеагульным разброеньні, канфлікце з золатам, новым замаху на савецкага прадстаўніка ў Варшаве, працэсе беларускай сялянска-рабочай Грамады ў Вільні, працэс „136“ у Беластоку, аб прадвыбарным тэроры ў Заходняй Беларусі, Польшчы, Нямеччыне, Францыі, аб хлебазагатоўках, шахцінскай шкоднай справе, практычным правядзеньні калдагавароў, тарыфнай рэформе на чыгунках і г. д.) сярод рабочых мас узрасла вымагальнасьць да лепшага ажыцьцяўленьня мерапрыемстваў партыі і савецкай улады па сацыялістычным будаўніцтве. Пленум ЦК, грунтуючыся на гэтым, прапануе партарганізацыям надалей яшчэ больш чула прыслухоўвацца да настрояў і запытаньняў рабочых мас і поўнасьцю задаволіць іх запатрабаваньні па растлумачэньні як міжнароднага становішча і агульна-палітычных задач краіны, так і становішча і стану нашае гаспадаркі і намячаемых мерапрыемстваў па сацыялістычным будаўніцтве.

3. Пленум КЦ КП(б)Б у мэтах палепшэньня нашай працы па сацыялістычным будаўніцтве, у мэтах выпраўленьня недахопаў і памылак будаўніцтва і далейшага палепшаньня становішча рабочае клясы, прапануе партарганізацыям забясьпечыць далейшае разьвіцьцё самадзейнасьці пралетарскіх мас і накіраваць разгорнутую самакрытыку на асноўныя пытаньні бучаснага становішча (гаспадарчае будаўніцтва, культурнае будаўніцтва, перамогу бюракратызму і сваавольства пасадавых асоб, заскарулаcьці апара[…]

[…]ніх пралетарскіх і сялянскіх мас і пры вырашэньні пытаньняў сацыялістычнага будаўніцтва. Лічачы, што метад перадачы на абгаварэньне і папярэднюю прапрацоўку ніжэй стаячымі арганізацыямі дырэктыў, прапаноў, вывадаў, якія падрыхтоўваюцца вышэй стаячымі арганізацыямі, не быў выстарчальна шырока скарыстаны ні Цэнтральным Камітэтам, ні акругкомамі, ні райкомамі,—прапанаваць ім значна шырэй карыстацца гэтым метадам разгортваньня ўнутрыпартыйнай дэмакратыі.

5. Пленум ЦК КП(б)Б, адзначаючы буйнейшае значэньне прафсаюзнай работы і буйнейшае значэньне прафсаюзаў у справе разгортваньня пралетарскай самакрытыкі, прапануе партарганізацыям зьвярнуць асаблівую ўвагу на ўзмацненьне прафсаюзнай работы, узмацненьне прафсаюзных кадраў, разьвіцьцё прафсаюзнае масавае працы і ўнутрысаюзнай дэмакратыі. Ускладаючы на прафсаюзы, побач з гаспадарнікамі адказнасьць за зжываньне існуючых у прамысловым будаўніцтве недахопаў, пленум ЦК прапануе прафсаюзам прыняць меры да больш рашучага вылучэньня рабочых на кіруючую гаспадарчую работу, да палепшэньня працы інжынэрна-тэхнічных сэкцый.

6. Пленум ЦК КП(б)Б, выходзячы з таго, што за апошні час выявіліся ў працы раду арганізацый буйнейшыя недахопы (вынікі абсьледваньня шахцінскага раёну, пастанова ЦК УсеКП(б) па Арцёмаўскай арганізацыі, пастанова ЦК КП(б)У па Сталінскай арганізацыі і г. д.), якія выцякаюць, галоўным чынам, з невыстарчальна масавай працы гэтых арганізацый, прапануе ўсім арганізацыям КП(б)Б у мэтах ухіленьня хваравітых зьяў, зьвярнуць максымальную ўвагу на разгортваньне масавай працы, на ўзмацненьне сувязі кіруючых кадраў з шырокімі рабочымі масамі, на рашучае зьнішчэньне ўсякіх хваравітых зьявішч у арганізацыях („сямейнасьць“, „групавасьць“, „п'янства“, антысэмітызм, нацыянальная розьніца і г. д.).

7. Пленум ЦК КП(б)Б, адзначаючы высокі тэмп партыйнай працы, дасягнуты ў працягу апошняга паўгодзьдзя, прапануе ўсім партарганізацыям […]

Ускрыцьцё цела т. Цурупы

СІМФЭРОПАЛЬ, 8. Цела памёршага члена прэзыдыуму ЦВК СССР і намесьніка старшыні Саўнаркому СССР і СП і А т. Цурупы перавезена з Мухалаткі ў Севастопаль, дзе сёньня а 21 гадзіне назначана яго ўскрыцьцё.

У 22 гадз. 20 хв. цела т. Цурупы адпраўляецца спэцыяльным цягнікоМ у Маскву. Да Харкава цягнік суправаджаюць т. Затонскі, сакратар севастопальскага райкому УсеКП(б), т. Сокалаў і старшыня гарсавету Губанаў, таксама прадстаўнікі рабочых севастопальскіх заводаў.

Цела нябожчыка прыбудзе ў Маскву 10 мая

МАСКВА, 8. Урадавая камісія па арганізацыі пахаваньня т. Цурупы паведамляе, што труна з целам нябожчыка прыбудзе ў Маскву 10-га мая. Аб дні пахаваньня будзе абвешчана дадаткова. Камісія рэкамэндуе ўсім установам, прадпрыемствам і аддзельным асобам, якія жадаюць ушанаваць памяць Цурупы, замест вянкоў рабіць узносы ў фонд дзіцячай камісіі.

Па дарозе ў Маскву

ХАРКАЎ, 9. Поезд, які ідзе ў Маскву з астанкамі Цурупы, прыбыў сёньня ў Харкаў. Вагон з целам тав. Цурупы суправаджаюць члены ўраду і ганаровая варта чарнаморскіх маракоў. У Харкаве цела нябожчыка было спаткана членамі ўраду УССР і рабочымі з фабрык і заводаў.

Перадсьмертны ліст Алеся Зьмітравіча

МАСКВА. Кіраўніцтва справамі Саўнаркому і СП і А атрымалі 8-га мая з Крыму прадсьмертны ліст—паштоўку ад т. Цурупы. Паштоўка памечана 6-м маем. На ёй намаляваны піянэр, які іграе сыгнал на горне.

Вось што пісаў т. Цурупа за дзень да сьмерці: «Шлю вам прывітаньне мілыя і дарогія мае. Перадайце маё прывітаньне маім прыяцелям і таварышом. […]

А. З. ЦУРУПА

Ад Цэнтральнага Камітэту УсеКП(б)

МАСКВА, 8. «Партыя панясла новую цяжкую страту. Памёр член Цэнтральнага Камітэту УсеКП(б) т. Алесь Зьмітравіч Цурупа, адзін з старэйшых і аддданейшых працаўнікоў нашай партыі. Уступіўшы ў рады нашай партыі ад часу яе стварэньня, т. Цурупа прайшоў цяжкую школу падпольля і частых рэпрэсій царызму за рэвалюцыйную работу.

Пасьля Кастрычніка партыя высунула т. Цурупу на самую адказную работу па кіраўніцтве харчоваю справаю. У самых цяжкіх умовах грамадзянскай вайны, гаспадарчае разрухі і голаду т. Цурупа выявіў сябе буйнейшым арганізатарам і кіраўніком справы забесьпячэньня харчам Чырвонай арміі і пралетарскіх цэнтраў. Заслугі яго перад партыяй і рабочай клясай у гэты найцяжэйшы для рэвалюцыі пэрыяд вялізарныя. З наступленьнем новай паласы будаўніцтва, пасьля заканчэньня грамадзянскай вайны партыя ставіць т. Цурупу на самыя адказныя гаспадарчыя і палітычныя пасады.

Выдатныя здольнасьці т. Цурупы, як партыйца і дзяржаўнага працаўніка, яго энэргія, настойлівасьць і цьвёрдасьць даюць яму магчымасьць на пасадзе намесьніка старшыні Савету Народных Камісараў выконваць найважнейшыя гаспадарчыя задачы.

У асобе т. Цурупы А. З. партыя траціць аднаго з самых вопытных і кампэтэнтных кіраўнікоў справы сацыялістычнага будаўніцтва. Страта гэта асабліва адчуваецца зараз, калі ўсе сілы партыі згуртаваны на ажыцьцяўленьні індустрыялізацыі і культурнага ўздыму Савецкага Саюзу. На зьмену такіх буйнейшых працаўнікоў партыі і савецкай дзяржавы, якім быў А. З. Цурупа, павінны быць высунуты наогул новыя сілы сацыялістычных будаўнікоў з радоў рабочае клясы. Выхоўваючы гэтыя новыя кадры ў духу камунізму, апіраючыся на ўзрастаючую рэвалюцыйную сьвядомасьць і арганізаванасьць пралетарскіх мас, наша партыя будзе яшчэ з большай настойлівасьцю і энэргіяй пасоўваць уперад справу сацыялізму, справу сусьветнай пралетарскай рэвалюцыі».

Прэзыдыуму ЦВК СССР

Адбіткі: рэдакцыям „Правда“ і „Известия“

ЦВК і працоўныя масы БССР, узрушаныя журботнай весткай, выказваюць глыбокі жаль з поваду заўчаснае сьмерці старэйшага бальшавіка, члена ЦК УсеКП(б), члена прэзыдыуму ЦВК СССР, намесьніка старшыні СНК і Савету Працы і Абароны СССР Алеся Зьмітравіча Цурупы.

Партыя, рабочая кляса і працоўнае сялянства страцілі ў асобе тав. Цурупы стойкага барацьбіта і аднаго з лепшых і самых адданых арганізатараў справе будаўніцтва сацыялізму.

Прэзыдыум ЦВК БССР.

Рабочыя Менску аб сьмерці т. Цурупы

На мітынгах пратэсту супроць арышту Бела Куна і супроць замаху ў Варшаве на т. Лізарава, якія адбыліся на ўсіх прадпрыемствах і заводах гор. Менску, былі заслуханы паведамленьні аб сьмерці намесьніка старшыні СНК СССР т. Цурупы. Рабочыя выказалі глыбокі жаль аб страце старэйшага сябра т. Леніна, стойкага барацьбіта - камуністага т. Цурупы.

Страціўшы аднаго з дарагіх нам правадыроў—т. Цурупу, мы больш згуртуемся вакол КП(б)Б і УсеКП(б) *абяцаем працягваць нашае будаўніцтва сацыялізму да поўнай перамогі сусьветнага пралетарыяту,—гаворыцца ў рэзалюцыі рабочых і служачых ст. Менск, Зах. чыг.*

У дзень нашага пратэсту супроць наглых нападаў буржуазіі на нашу пралетарскую дзяржаву,—заявілі рабочыя і служачыя Менпшвэю,—*мы з глыбокім жалем схілем нашы галавы перад сьвежай магілай старога бальшавіка, правадыра рабочае клясы т. Цурупы.*

Такія-ж рэзалюцыі вынесьлі рабочыя гарбарні «Бальшавік», дражджавога заводу «Чырвоная Зара», гуты «Пралетары», шпалернай фабрыкі і інш.

Жыцьцё яго павінна стаць для нас прыкладам

Загад па НКГандлю

МАСКВА, 8. Апублікаваны загад па Народным Камісарыяце замежнага і ўнутранога гандлю СССР за подпісам т. Мікаяна.

„Імя Алеся Зьмітравіча Цурупы,—гаворыцца ў загадзе,—непарыўна зьвязана з гісторыяй разьвіцьця замежнага і ўнутранога гандлю Саюзу. Ва ўсіх, наму дорага будаўніцтва нашай краіны, сьмерць Алеся Зьмітравіча выкліча пачуцьцё глыбокага суму. Жыцьцё гэтага барацьбіта, рэвалюцыянэра і буйнейшага дзяржаўнага дзеяча павінна зьявіцца для нас прыкладам адданага служэньня справе сацыялізму, якому Алесь Зьмітравіч аддаў усе свае сілы і ўсё сваё жыцьцё“.

ВАКОЛ ЗАМАХУ НА ТАВ. ЛІЗАРАВА

Вайцэхоўскі і 13 эмігрантаў пасаджаны ў турму ◆ Паліцыя зьняла пячаткі з памяшканьняў белагвардзейскіх арганізацый ◆ 8 чамаданаў перапіскі ўзяты ў паліцэйскую ўправу. ◆ Варшаўская „Двуграшоўка“ […] ў бок Біркенхэла […]

Хваля пратэстаў супроць арышту тав. Бела Куна

Учора на ўсіх менскіх заводах і прадпрыемствах адбыліся мітынгі пратэсту супроць арышту у Вэнгрыі тав. Бела Куна.

Рэдакцыя «Зьвязды» атрымала рад рэзалюцый гэтых мітынгаў. Ра[…]

чыць максымальнае ўсебаковае выяў[...]

пытаньнях агульнай палітыкі, так і па пытаньнях практычнай працы ўсіх органаў зьнізу да верху. У прыватнасьці пленум ЦК КП(б)Б прапануе снарыстаць надыходзячыя перавыбары бюро ячэек і раённыя канфэрэнцыі для выяўленьня і адхіленьня недахопаў працы партыйнай арганізацыі як у справе абслугоўваньня сваіх членаў, так і ў справе абслугоўваньня шыро[...]

[...] ганізацыя на вырашэньне ... перад намі задач, якія ... буйнейшае палітычнае значэньне (узмацненьне сувязі з Чырвонай арміяй, далейшы ўздым баявое гатоўнасьці арганізацыі рабочых мас, будаўніцтва прамысловасьці, далейшае разьвіцьцё працы па арганізацыі беднаты, далейшае ўзмацненьне саюзу з серадняком, мэліярацыйныя і земляўпарадкавальныя работы, пасеўная кампанія, калгаснае будаўніцтва і г. д.).

Жаль Выканбюро Прафінтэрну

МАСКВА, 8. Выканаўчае Бюро Прафінтэрну выказала ЦК УсеКП(б) глыбокі жаль з прычыны панесенай камуністычнай партыяй, рабочай клясай і савецкай дзяржавай цяжкай страты ў асобе памёршага т. Цурупы.

[...] вуаліхуе новыя дапыя сьледзтва па справе аб замаху на т. Лізарава. Ня гледзячы на заяву бела-эміграццкай газэты «За свабоду», устаноўлена, што Юрка Вайцэхоўскі да апошняга дня быў старшынём саюзу расійскай моладзі.

Далей газэта паведамляе, што пры Вайцэхоўскім знойдзена не эміграцкая картка на права пражываньня, а польскі пашпарт. Вайцэхоўскі, паводле слоў газэты, заявіў сьледчым уладам, што ён у пятніцу пастанавіў у што-б там ні стала выканаць замах на Багамолава. З гэтай мэтай у пятніцу, у дзень замаху, Вайцэхоўскі зьявіўся ў поўпрэдства СССР і прабаваў прабрацца ў памяшканьне поўпрэдства. Вайцэхоўскага ня пусьціў кур'ер поўпрэдства, якому паказаліся падазронымі зьбіўчывыя тлумачэньні Вайцэхоўскага аб мэце візыту.

Разам з Вайцэхоўскім у адзельную камэру турмы заключаны 13 эмігрантаў па абвінавачаньні ў супольніцтве. Апячатаныя паліцыяй памяшканьні эміграцкіх арганізацый зноў адкрыты. Перапіска і архівы гэтых арганізацый у колькасьці 8 чамаданаў забраны ў паліцэйскую ўправу.

* * *

ВАРШАВА, 8. Характарызуючы ноту Багамолава, орган Пілсудзкага [...] Багамолава «складзена ў спакойным і дзелавым тоне». Газэта, [...] катэгарычна пратэстуе супроць сьцьверджаньняў Багамолава, што польскія ўлады праяўляюць [...] дзейнасьць у адносінах да бела-эміграцкай арганізацыі.

Газэта «Паранна Варшаўска — два грошы» піша: «Расійская эміграцыя на жаль, абрала Польшчу для крывавых разрахункаў з прадстаўнікамі СССР. Немагчыма ігнараваць палітычную шкоду, якую робяць расійскія эмігранты. Можна вават меркаваць, што існуе хтосьці трэці, хто зацікаўлены, каб польска-савецкія адносіны ня былі нармальнымі. Можна меркаваць, што гэты трэці зможа ў адпаведны момант укласьці ў руку таго ці іншага эмігранта зброю. Падазронасьць савецкага ўраду асабліва завастрылася пасьля візыту Біркенхэда ў Бэрлін. Замах Вайцэхоўскага, як быццам, знарок, разьлічаны на тое, каб адцягнуць увагу СССР ад Бэрліну і прыкаваць яе да Варшавы».

* * *

ВАРШАВА, 8. У друку апублікаваны зьмест ноты т. Чычэрына, якая ўручана ў Маскве Патэку ў сувязі з замахам на т. Лізарава. У польскіх палітычных колах падкрасьліваюць спакойны дзелавы тон ноты.

[...] СССР

МАСКВА, 8. Пленум усесаюзнага бюро інжынераў і тэхнікаў ухваліў ліст да наркамзамежных спраў, у якім выказвае сваё глыбокае абурэньне з прычыны агіднага акту парушэньня недатыкальнасьці дыпляматычных прадстаўнікоў, што меў месца ў Польшчы. Пленум зьвяртаецца да ўраду СССР з настойлівай просьбай катэгарычна патрабаваць ад польскага ўраду ўжыцьця такіх мер, якія зрабілі-б немагчымым фактычнае існаваньне на абшарах Польшчы белых арганізацый, якія вядуць падрыўную работу супроць СССР і яго прадстаўнікоў.

* * *

ТАМБОЎ, 8. Замах на т. Лізарава выклікаў абурэньне працоўных губэрні. Чыгуначнікі, друкары і рад іншых рабочых калектываў на сваіх мітынгах дамагаюцца суровага па караньня замахаўцам.

[...] цага фашызму і патрабуюць вызваленьня тав. Куна.

Задачамі міжнароднага фашызму, — зазначаецца ў рэзалюцыі мітынгу пратэсту рабочых і служачых менскай абутковай фабрыкі і Белскуртрэсту, зьяўляецца вырваць з нашых радоў лепшых таварышоў такіх, як т. Бела Кун.

Мы патрабуем неадкладнага вызваленьня з-пад арышту тав. Куна.

Прэч міжнародны фашызм.

Няхай не насьмее аўстрыйская буржуазія выдаць на разарваньне тав. Бела Куна,—заявілі рабочыя гарбарні «Бальшавік».

Агульны сход рабочых і служачых ст. Менск., Зах. чыг., заслухаўшы інфармацыю аб арышце ў Вене б. старшыні СНК Вэнгерскай Савецкай Рэспублікі Бела Куна і аб магчымай быць выдачы яго вэнгерскаму ўраду катам Хорці, пратэстуюць супроць правакацыі з боку аўстрыйскага ўраду. Мы, чыгуначнікі, патрабуем вызваленьня т. Бела Куна з-пад арышту.

Такія ж рэзалюцыі былі прыняты рабочымі заводаў «Чырвоная Зара», «Беларусь», сельгасмайстэрань імя Бурбіса, фабрыкі Меншвэй і інш.

Пралетары Менску пратэстуюць супроць замаху на савецкіх прадстаўнікоў у Польшчы

Учора на ўсіх заводах і прадпрыемствах г. Менску ў часе абедзенага перапынку адбыліся лятучыя мітынгі пратэсту з поваду нападу на гандлёвага прадстаўніка СССР у Польшчы тав. Лізарава. Рабочыя выказалі свой гучны пратэст і абурэньне супроць белага тэрору, які праводзяць расійскія белагвардзейцы-эмігранты на плячыма ангельскіх і польскіх капіталістых.

«Рукі прэч ад умяшаньня ў нашу мірную творчую работу».

«Мы патрабуем ад нашага ўраду рашучых мер для забесьпячэньня нашага будаўніцтва» — *зазначаюць рэзалюцыі мітынгаў.*

Заслухаўшы паведамленьне аб нападзе на нашага гандлёвага прадстаўніка ў Польшчы, тав. Лізарава, рабочыя і служачыя Менскай абутковай фабрыкі і Белскуртрэсту пратэстуюць супроць гэтай наглай спробы белагвардзейшчыны, якая працуе пад кіраўніцтвам міжнароднага фашызму, задачай якога зьяўляецца вырваць з нашых радоў лепшых нашых таварышоў.

Выступленьне польскага фашызму зьяўляецца чарговай правакацыяй выклікаць працоўных СССР на вайну. Але ім гэтага ня ўдасца зрабіць. Кляймім ганьбаю міжнародных сацыял-згоднікаў і партыю ППС.

Агульны сход рабочых дзяржгарбарні «Бальшавік» пастанавіў:

«Кляйміць ганьбаю сацыял-здраднікаў — польскіх пэпэсаўцаў, якія расстрэльвалі бяззбройную першамайскую дэманстрацыю рабочых у Варшаве.

Пад апякунствам тых-жа пагромшчыкаў працуюць і такія сволачы, як Каверда і Вайцэхоўскі.

Мы патрабуем выгнаньня з Польшчы ўсіх манархічных банд, якія працуюць пад указаньнем Англіі і Францыі. Мы патрабуем суду над Вайцэхоўскім і яго супольнікамі.

Няхай жыве Камінтэрн».

Заслухаўшы інфармацыю аб нападзе на гандлёвага прадстаўніка тав. Лізарава, агульны сход рабочых і служачых сельска-гаспадарчых майстэрань імя Бурбіса патрабуе, *каб польскі ўрад на справе гарантаваў бясьпечнасьць нашых прадстаўнікоў у сваёй дзяржаве і добра правучыў злачынцаў, якія робяць замахі на савецкіх грамадзян.*

Ня турмы з кветкамі, а кара сьмерці таму, хто ўзьнімае руку на савецкага прадстаўніка.

Рэзалюцыя рабочых і служачых Менгарскатабойні зазначае:

Мы заяўляем гарачы пратэст супроць катаўскіх учынкаў буржуазіі і сацыял-дэмакратычнае партыі. Мы заяўляем нашаму ўраду, што мы заўсёды гатовы па першым яго закліку выступіць усе, як адзін, супроць буржуазіі і яе лёкаяў.

Замах на Лізарава зьяўляецца нячуванай правакацыяй СССР на вайну. Мы да гэтага не дапусьцім.

Рабочыя фабрыкі Меншвэю ў рэзалюцыі выказваюць сваё глыбокае абурэньне наглай выхадкай эміграцкай контр-рэвалюцыі. *Пралетарыят і працоўныя СССР павінны цьвёрда заявіць панскай Польшчы, што нармальныя суседзкія ўзаемаадносіны могуць быць захаваны толькі пры ўмове, калі Польшча прыме сур'ёзныя меры да захаваньня нашых прадстаўнікоў ад надобных выпадкаў, калі яна разгоніць гэта асінае гняздо.*

Рабочыя заводу «Беларусь» у рэзалюцыі мітынгу пратэсту гавораць: польскі ўрад прытуліў на сваёй тэрыторыі розныя групоўкі антысавецкіх элемэнтаў, якія са зброяй у руках выступаюць супроць савецкіх грамадзян. *Мы катэгарычна пратэстуем супроць такіх учынкаў польскага ўраду і патрабуем гарантыі бясьпечнасьці нашым прадстаўніком.*

Мы прапануем нашаму ўраду, каб ён папярэдзіў польскі ўрад аб тым, што ў выпадку паўтарэньня такіх зьявішч рабочыя СССР не абмяжуюцца толькі пратэстамі— зазначаецца ў рэзалюцыі рабочых і служачых гуты «Пралетары». Нашай цярплівасьці прыходзіць канец.

Аналёгічныя рэзалюцыі вынесены агульнымі сходамі шпалернай фабрыкі імя Вароўскага, працкалектыву шчотачнікаў, рабочых швацін вае фабрыкі, працкалектыву лямцавікоў, беларускай праверачнай палаты мер і вагі і інш., рабочымі і служачымі 4 вучастку цягі ст. Менск МББ чыг., рабочымі «Эльводу», заводу «Дрэваапрацоўчанік», і гуты «Пралетары».

Вымагаем ліквідацыі тэрорыстычных белагвардзейскіх арганізацый у Польшчы

Заслухаўшы паведамленьні аб нячуваным узброеным нападзе белагвардзейскіх бандытаў на гандлёвага прадстаўніка СССР у Польшчы, агульны сход рабочых і супрацоўнікаў друкарань „Зьвязды" і Інбелкульту, рэд. „Рабочий" і БДВ з абурэньнем пратэстуе супроць зладзейскіх пазавугальных нападаў на прадстаўнікоў пралетарскай дзяржавы.

Для нас, рабочых Савецкае Беларусі зьяўляецца бязумоўна ясным, што існаваньне на тэрыторыі польскае дзяржавы варожых нам белагвардзейскіх тэрорыстычных арганізацый абумоўлена згодай і падтрыманьнем польскага ўраду.

Мы вымагаем ад нашага рабочасялянскага ўраду рашучых мерапрыемстваў па абароне жыцьця нашых прадстаўнікоў у фашысцкай Польшчы. Мы вымагаем настойлівага патрабаваньня да польскае дзяржавы аб ліквідацыі белагвардзейскіх тэрорыстычных арганізацый на тэрыторыі Польшчы.

— **НОВА-БАРЫСАЎ.** (Уласны кар.). Учора ў час абедзенага перапынку на ўсіх заводах Нова-Барысаву адбыліся мітынгі рабочых, прысьвечаныя тром найбольш важным падзеям сёньняшняга дня: замаху на прадстаўніка СССР у Польшчы, патрабаваньні вэнгерскага ўраду аб выдачы Бела Куна і сьмерці тав. Цурупы. На ўсіх мітынгах прысутнічала каля 3.000 чалавек.

Вынесены рэзалюцыі пратэсту супроць папусьціцельства польскага ўраду ў адносінах расійскіх белагвардзейцаў у Польшчы. Рабочыя патрабуюць, каб савецкі ўрад зьвярнуўся да ўраду Польшчы з катэгарычнай прапановай спыніць разбойніцкую дзейнасць чорнасоценнай своры.

На ўсіх мітынгах рабочыя ўшанавалі памяць тав. Цурупы зьняцьцем галоўных убраньняў і сьпяваньнем хаўтурнага маршу. Таксама ва ўсіх рэзалюцыях рабочыя шлюць сваё гарачае спачуваньне рэвалюцыянэру-барацьбіту Бела Куну.

Крывавыя дзеі польскіх меншавікоў--ёсьць дзеі правадыроў усяго II Інтэрнацыяналу.

Згодніцкі Інтэрнацыянал у адказе за пралітую кроў рабочых

Адозва Выканкому Камінтэрну

МАСКВА, 8. У адозьве да рабочых усіх краін з прычыны першамайскай бойні ў Варшаве, якая была наладжана меншавікамі, Выканком Камінтэрну зазначае, што гэта бойня зьяўляецца часткаю палітычнай сыстэмы польскіх сацыял-дэмакратаў, яе працгам і разьвіцьцём.

—Польскія сацыял-дэмакраты і раней забівалі камуністычных прамоўцаў на рабочых мітынгах. Яны ў 1926 г. у дзень 1-га мая абстрэльвалі рабочую дэманстрацыю, зьбівалі ў новым сойме камуністычных і рэвалюцыйных дэпутатаў. Яны ў сучасны момант пераходзяць ужо зусім сыстэматычна да мэтадаў дзікага тэрарысцкага разгулу. Адказнасьць за пралітую ў Варшаве пралетарскую кроў падае ня толькі на простых вінавайцаў злачынства, правадыроў ППС—Дашынскіх, Дыямантаў і Жулаўскіх. Яна кладзецца таксама і на правадыроў усяго 2-га Інтэрнацыяналу. ППС ёсьць кроў ад крыві, цела ад цела «сацыялістычнага» Інтэрнацыяналу.

Крывавая бойня, арганізаваная ў Варшаве польскімі спадручнымі сацыял-здрадніцкіх правадыроў усяго сьвету,—гаворыцца ў адозьве,—ёсьць для вас перасьцярагаючы сыгнал. Тое, на што сёньня здольныя Дашынскія і Жулаўскія, будуць рабіць заўтра людзі, якія зьяўляліся здраднікамі ў моманты вялікіх боек і кожны дзень зьяўляюцца здраднікамі рабочых Англіі, Францыі і Нямеччыны. За кроў, якая праліта ў Варшаве пэпэсаўскімі дружыньнікамі, членамі 2-га Інтэрнацыяналу, клічце да адказнасьці правадыроў гэтага Інтэрнацыяналу ў вашых краінах,—Макданальдаў, Блюмаў, Вандэрвэльдаў. Выступайце ўсюды з актыўным масавым пратэстам супроць варшаўскіх забойц і іх міжнародных супольнікаў.

ППС'ы рыхтуюць забойства т. Сыпулы

ВАРШАВА, 8. Камуністычная фракцыя польскага сойму апублікавала наступнае паведамленьне:

«4-га мая, да дэпутата Сыпулы (камуністага) зьявіліся рабочыя пэпэсаўцы, прозьвішчы якіх, па зразумелых прычынах, назваць нельга, і папярэдзілі Сыпулу, каб ён быў асьцярожным, бо Дзементковскі, член гарадзкой рады Варшавы (пэпэсавец) і адзін з кіраўнікоў баявой дружыны ППС, вядомы пад клічкаю „Тасёмка", падрыхтавалі загад зрабіць замах на дэпутата Сыпулу".

„Сумяшчэньне" працы ў ППС і... ахранцы

ВАРШАВА, 8. Былая супрацоўніца ахранкі і супрацоўніца „Глос Праўды" Белцікоўская выдаўна заявіла ў друку, што адзін з выдатных дзеячоў ППС працаваў у ахранцы.

Орган ППС „Робота" назваў Белцікоўскую „шантажысткаю".

„Газэта Паранна—два грошы" публікуе гутарку з Белцікоўскай, дзе апошняя заяўляе, што гэтым дэпутатам зьяўляецца Мар'ян Маліноўскі з Любліну; паводле слоў Белцікоўскай ён знаходзіўся ў сталых зносінах з ахранкай, а працягу 1910—21 гадоў і пазьней.

Фальшыўкі Зэйпэля-- супроць Бела Куна

ВЕНА, 8. „Ротэ Фанэ" заяўляе, што дакуманты аб „камуністычнай небясьпецы", з якімі аўстрыйскі канцлер Зэйпэль думае азнаёміць чужаземныя ўрады, не зьяўляюцца сапраўднымі і „будуць яшчэ сфабрыкаваны".

Газэта піша: „Зэйпэль хоча сфабрыкаваць сьледчы матар'ял, каб набыць добрыя адносіны да сябе Англіі і Францыі; ён хоча бы абярнуць справу Бела Куна ў карысную фінансавую камбінацыю".

Крах троцкісцкай апазыцыі ў Нямеччыне

БЭРЛІН, 9. Члены цэнтральнага камітэту «Ленінбунду» Маслаў, Рут Фішар, Шолем зьвярнуліся да ЦК нямецкае кампартыі з пісьмоваю заяваю аб выхадзе іх з «Ленінбунду» і з просьбаю аб прыняцьці іх назад у кампартыю і Камінтэрн.

Многія выдатныя дзеячы «Ленінбунду» далучыліся да гэтае заявы. Шолем зьняў сваю кандыдатуру, высунутую на надыходзячыя выбары ў рэйхстаг.

Сваю заяву Маслаў, Рут Фішар і Шолем матывавалі тым, што «Ленінбунд» вядзе сэктанцкую палітыку на шкоду рабочай клясе.

700 РАБОЧЫХ ІДУЦЬ У ПАРТЫЮ

АРЦЕМАЎСК. У перыяд майскіх сьвят, паводле няпоўных падлікаў, у акрузе падана звыш 700 заяў рабочых з вытворчым стажам ад 10 да 40 год аб прыёме ў партыю.

ПРАЦЭС БЕЛАРУСКАЙ ГРАМАДЫ

Прамова пракурора *)

(Па тэлефону ад уласнага карэспандэнта „Зьвязды“ на працэсе)

Дэпутаты сойму, — працягвае пракурор, — далі прысягу на вернасьць рэспубліцы. Як яны выканалі гэтую прысягу? 11-га мая 1926 году ў Варшаве грымелі гарматы, а ў гэты дзень Грамада зацьвярджала свой статут і праграму. Праграма і статут Грамады былі сьпісаны з праграмы КПХ і кампартыі Польшчы. Хіба-ж гэта не сымбаль? Там было ўсё, што загадваў Камінтэрн—і самавызначэньне народаў, і саюз рабочых і сялян, і аб'яднаньне беларускіх зямель у адну рабоча-сялянскую рэспубліку, словам, усе пункты Камінтэрну і кампартыі. Да гэтай праграмы дадан гэніяльны параграф 51, які зазначае, што вышэйпаданае «павінна быць дасягнута строга легальнай барацьбой». Гэты параграф уведзен намерана і цёмны народ папаўся на гэты кручок легальнасьці. Сяляне думалі, што нават склад зброі—легальная работа. Няшчасныя пападалі ў турмы, а правадыры, што падбухторвалі іх да паўстаньня, адначасова гаварылі аб легальнасьці. Пастановы кампартыі Зах. Беларусі праводзіла «легальная партыя»—Беларуская Грамада. Яна агітавала супроць калёнізацыі, крычала аб неабходнасьці зьнішчэньня палітычнай паліцыі і сыстэмы зьбіеньня і правакацыі. Але Тарашкевіч і яго прыяцелі забыліся,—кажа пракурор,—што не заўсёды пасьля лютага надыходзіць Кастрычнік, а пасьля Вэнгерскае рэвалюцыі — урад Бела Куна. Бывае так, што пасьля рэвалюцыі прыходзіць Мусаліні, аздараўляючы дзяржаву, бывае так, што пасьля кароткага кіраваньня Вітаса адбываецца марш на Бэльвэдэр і стабілізацыя дзяржавы.

Потым пракурор пераходзіць да паасобных абвінавачаных. Акінчыц, які пражываў раней у Наўгародзкай губ., перасяляецца ў Польшчу. Ён кідае сваё бюро просьбаў для таго, каб за няшчасныя 130 злотых перайсьці на работу ў Вільню. Уся работа яго зводзіцца да таго, каб абудзіць у чульлівай душы славяніна пачуцьцё бунту. Акінчыц піша для кампартыі інструкцыю, як пісаць у газэты. Гэта інструкцыя гэніяльная. Бурсэвіч быў інструктарам КПЗБ. Бурсэвіч разаслаў інструкцыю, у якой зазначае, што «нам патрэбны людзі, гатовыя на ўсё». У сакратарыяце Грамады арганізуецца замах на Балаховіча. Не нацыянальная барацьба, — кажа пракурор,—была маторам Грамады, а голад зямлі. Гэты голад загнаў у рады Грамады 100.000 членаў. Сакратарыят Грамады, у якім працаваў Бурсэвіч, арганізоўваў абароны для падсудных, якія абвінавачваліся ў дывэрсіі і шпіянажы.

Астроўскі ў асьветных таварыствах падрыхтоўваў між тым іншую лінію акопаў. Зусім бясспрэчным зьяўляецца таксама ўдзел Бурсэвіча і Акінчыца ў арганізацыі вялікай дэманстрацыі перад турмой на Лукішках. Дзейнасьць Беларускай Грамады праяўлялася ў рабоце МОПР'у.

Побач з Камінтэрнам,—кажа пракурор,—МОПР зьяўляецца адным з атрадаў камуністычнага імпэрыялізму. Задача МОПР'у—захаваньне сіл арыштаваных камуністых і нэйтралізацыя дзейнічаньня паасобных дзяржаў, накіраваных на барацьбу з камунізмам. Перш за ўсё МОПР наладжвае кантакт з арыштаванымі. Гэта мае вялізнае псыхалёгічнае значэньне для зьняволеных, бо падтрымлівае іх дух і іх бадзёрасьць у барацьбе за рэвалюцыйныя ідэалы. Пакараньні,—усклікае пракурор,—не застрашаюць і не выпраўляюць. Дзякуючы МОПР'у камуністыя выхоўваюцца ў турме, іх падтрымлівае сьвядомасьць, што ні яны, ні іх сем'і ня кінуты на волю лёсу. У такой атмасфэры няма застрашэньня. МОПР намерана аказвае дапамогу ўсім бяз розьніцы—і палякам, і яўрэям, і беларусам. Наогул гэта робіцца для таго, каб бронь божа арыштаваны ня вышаў з турмы ужо здаровым членам грамадзтва.

У гэтым вялізнае значэньне МОПР'у. МОПР носіць яўна палітычны характар. Гэта відаць з адозвы Камінтэрну. Як падкрэсьлівае 5 кангрэс Камінтэрну, палітычныя зьняволеныя—гэта тылавая армія рэвалюцыі, яе рэзэрвы.

Хто-ж адказаў на адозву Камінтэрну і МОПР'у? Хто прапанаваў свае паслугі?—Беларуская Грамада. У амністыйным камітэце пасядае Тарашкевіч. Справа дапамогі ў самой Грамадзе пастаўлена надзвычайна шырока. У цэнтральным сакратарыяце Грамады знойдзена па гэтым пытаньні шмат дакумантаў. Пракурор падрабязна пералічвае турмы і колькасьць палітычных зьняволеных, на якіх выдавалася дапамога МОПР'у, і прыходзіць да заключэньня, што на працягу кароткага часу Беларуская Грамада зрабіла мопраўскую дапамогу на 118.000 злотых.

Адкуль такую вялікую суму ўзяў Валошын, які ведаў гэтай справай?—пытае пракурор. Зразу...

...паночку», а ў апошнія месяцы пасьля грамадаўскае агітацыі беларусы гаварылі па адрасе калёністых: «Ух, ты польская морда»...

Далей пракурор пераходзіць да вядомай дэманстрацыі ў Косаве, пад час якой паліцыя страляла ў натаўп, і ўскладае адказнасьць за нагібель некалькіх дзесяткаў людзей на Грамаду, якая праднамерана паладзіла маніфэстацыю ў выкананьне загаду кампартыі аб баявым выхаваньні мас. Міцкевіч-Капсукас,—гаворыць пракурор,—пісаў ў Менскай «Зьвязьдзе», што Грамада выконвае тую-ж работу, што і кампартыя. Той самы Міцкевіч-Капускас, які гаварыў, што ён не супакоіцца, пакуль ня выкіне з Вострай Брамы абраз сьвятой дзевы Марыі і ня зробіць з касьцёлу кіно.

Сваю прамову, якая працягвалася амаль тры дні, пракурор заканчвае падагуленьнем вынікаў абвінавачаньня. Грамада,—кажа ён, ня мела мэтай абуджэньне нацыянальнае сьвядомасьці мас, але ставіла сваёй задачай масавую сацыяльную агітацыю для падрыхтоўкі ўзброенага паўстаньня. Ілюстрацыяй гэтага становішча зьяўляюцца імёны кіруючага ядра Грамады. Гэта імёны тэрарыстых-камуністых, чэкістых—членаў дывэрсыйных банд. У Грамадзе шмат нацыянальнасьцяй і рэлігій. Там расійцы, праваслаўныя, татары, палякі-каталікі, яўрэі і атэістыя. Сярод іх праваслаўны поп, які перакладаў эвангельле для гэрэтыкаў.

У заключэньне пракурор робіць параўнаньне з гісторыі Польшчы пэрыяду XVIII веку. Тады,—кажа ён,—Польшчу ліквідавалі купленыя Масквой дэпутаты сойму, а за кулісамі дзейнічаў маскоўскі пасол. Пасьля 136 гадоў атрымалася нешта падобнае. Купленыя Масквою дэпутаты сойму спрабавалі ліквідаваць Польшчу. А за кулісамі дзейнічаў дыплёматычны прадстаўнік замежнае дзяржавы. На гэтым закончылася прамова пракурора Раўзэ.

Частка прамовы, прысьвечаная канфэрэнцыі ў Данцыгу, была зроблена пры зачыненых дзьвярах. Потым пачалася прамова Балабскага, прысьвечаная разбору дзейнасьці Грамады ў асобных раёнах.

*) Канец. Гл. „Зьвязду“ № 105.

ПЕРАД ВЫБАРАМІ Ў НЯМЕЧЧЫНЕ

20-га мая ў Нямеччыне будуць адбывацца выбары ў рэйхстаг (усенямецкі парлямант) і ў некаторыя ландтагі (парляманты паасобных рэспублік, якія ўваходзяць у склад Нямецкай рэспублікі).

На гэтых выбарах афіцыйна выступаюць 4 лягеры: фашыстыя, ліберальная буржуазія (партыя цэнтру, народная партыя), сацыялдэмакраты і камуністыя. Фактычна-ж гэта — барацьба паміж адзіным фронтам буржуазіі і сацыялдэмакратыі, з аднаго боку, і кампартыі, з другога.

Барацьба з чырвонаю небясьпекаю — вось лёзунг, які аб'ядноўвае ўсе антырэвалюцыйныя, антыпралетарскія групоўкі, пачынаючы ад лявых нагроншчыкаў і канчаючы правадырамі сацыял-дэмакратыі. Кожная з груп гэтага лягеру ў прадвыбарчай барацьбе будзе выконваць асобную задачу і дзейнічаць уласьцівымі ёй сродкамі: фашыстыя—гвалтам і адміністрацыйнай сваво...

Тут адбылася першая прадвыбарная бойка. Тут выявілася сапраўднае аблічча нямецкай дэмакратыі і меншавізму. Тут была першая проба сіл. Тут выявіўся ўплыў кампартыі на масы.

Нямецкія дэмакраты і сацыялдэм. супярэчылі супроць загаду фашыстага, але супярэчылі так, што гэта было фактычна яго адабрэньнем. Яны па сутнасьці нічога ня мелі супроць роспуску ненавіснага ім саюзу чырвоных франтавікоў, але баяліся даць у руку камуністым яшчэ адзін козыр у прадвыбарчай барацьбе супроць сябе перад абліччам рабочых мас. «Няхай гэта зробяць фашыстыя,—а мы застанемся з боку»—вось які быў разьлік правадыроў сацыял-дэмакратыі. Тачу і пратэсты паасобных кааліцыйных нямецкіх урадаў супроць загаду Кэйдэля і супрацьчаньняў у камісіі рэйхстагу—усё гэта былі здрадніцкія двудушныя хітрыкі.

Чэская газэта ў абарону „Грамады“

ПАРТЫЙНАЕ БУДАЎНІЦТВА

Групавая і індывідуальная агітацыя пастаўлена слаба

(Магілеўская гарадзкая партарганізацыя)

Індывідуальная і групавая агітацыі зараз павінны займаць значнае месца ва ўсёй сыстэме культурна-масавай працы ячэек партыі на прадпрыемствах. Але як першая, так і другая можа даць станоўчыя вынікі толькі тады, калі парт'ячэйкі стала займуцца падборам як групавых, так і індывідуальных агітатараў. У нашай гарадзкой партарганізацыі справа групавое і індывідуальнае агітацыі за апошнія часы досыць разгарнулася. Але ўсё-ж яшчэ нельга лічыць, што яна пастаўлена добра.

Індывідуальная агітацыя ў пераважнай сваёй частцы накіравана на апрацоўку беспартыйных рабочых для іх уступленьня ў партыю.

Ня гледзячы на тое, што наконт гэтага ёсьць дырэктывы сакавіковага пленуму ЦК КП(б)Б, у якіх гаворыцца, што ў працы індывідуалаў трэба адмовіцца ад вузкай работы іх па апрацоўцы рабочых у партыю, у большасьці, індывідуалы займаюцца выключна апрацоўкай рабочых для ўцягненьня іх у партыю. Нават у бюро некаторых парт'ячэек пануе яшчэ думка: «Калі індывідуал не пасьпеў апрацаваць у партыю некалькіх рабочых, значыць, ён сябе не апраўдаў».

З гэтаю мэтаю для апрацоўкі рабочых у партыю індывідуалы прымацоўваюцца да асобных беспартыйных рабочых. Вось, напрыклад, у ячэйцы электрастанцыі. Раней былі індывідуалы, а зараз іх няма.

— Непатрэбны індывідуалы, няма каго апрацоўваць у партыю,—кажа апорг ячэйкі. А сакратар ячэйкі бойні кажа:—Былі ў ячэйцы індывідуалы. Але-ж нічога ня выходзіла. Няма каго апрацоўваць у партыю і індывідуалы сябе не апраўдваюць. У ячэйцы краўцоў кажуць:—Толькі ў часе кастрычнікавага заклiку мы вылучалі індывідуальных агітатараў, яны сябе тады апраўдвалі, бо апрацоўвалі для партыі рабочых.

З гэтага відаць, што ня ўсе парт'ячэйкі добра ўразумелі сутнасьць задач індывідуальнай агітацыі.

Групавая агітацыя толькі пачынае разгортвацца. На лютаўскай нарадзе апоргаў, дзе абгаворвалася пытаньне аб масавай працы, буйным парт'ячэйкам была дана дырэктыва арганізаваць гурткі для падрыхтоўкі групавых агітатараў. І ў асобных парт'ячэйках гэта ды... парт'ячэйкі дастаткова вывучаюць гэтае пытаньне. Ячэйкі ня ўпэўнены ў тым, што ў ячэйцы знойдзецца кадр падрыхтаваных агітатараў. Напрыклад, бюро калектыву чыгункі да гэтага часу не наладзіла групавое агітацыі, ня гледзячы на тое, што парткалектыў налічвае 170 партыйцаў і абслугоўвае больш, чым тысячу рабочых. Гэты калектыў мае магчымасьці знайсьці і добрых групавых агітатараў і мае шырокае поле для разгортваньня іх працы. Але пакуль што калектыў за гэту справу ня браўся рашуча.

Асабліва групавыя агітатары патрэбны на чыгунцы. Досыць паказаць на такія моманты, як рэформа заработнае платы, якая зараз праводзіцца ў чыгуначнікаў і вымагае шмат працы сярод рабочых. А гэту працу могуць выконваць групавыя агітатары.

Пажадана, каб парт'арганізацыі на старонках «Зьвязды» абмяняліся практыкай індывідуальнай і групавой агітацыі, асабліва пажадана, каб высьветлілі працу ў гэтай галіне тыя арганізацыі, якія ў гэтым набылі вялікую практыку.

Я. С.

Не паслабім тэмпу сацыялістычнага будаўніцтва

Заслухаўшы даклад аб выніках аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б), агульна-гарадзкі сход Мазырскай арганізацыі КП(б)Б адзначае:

1. Дзякуючы цьвёрдай бальшавіцкай лініі ЦК УсеКП(б) зьнішчана небясьпека эканамічнага крызісу. Рабочая кляса, сумесна з бядняцкімі масамі вёскі пад кіраўніцтвам партыі, дасягнулі вялікай перамогі над кулацка-нэпманскімі элемэнтамі, замацаваўшы яшчэ болей саюз з сэраднякам, яскрава выявіўшы балячкі апарату і слабыя бакі работы партыі ў сацыялістычным будаўніцтве.

2. Адзначаючы здавальняючыя вынікі работы Мазырскай акруговай партарганізацыі ў правядзеньні гаспадарчых мерапрыемстваў (загатоўкі, пазыка, самаабкладаньне), агульны сход падкрэсьлівае, што і ў далейшым неабходна ні ў якім разе не зьмяншаць напружанай гаспадарчай работы партарганізацыі, асабліва ў галіне падняцьця сельскай гаспадаркі, яе калектывізацыі і інтэнсыфікацыі, падняцьця прадукцыйнасьці, паляпшэньня каапэрацыйнай работы і г. д.

Адначасова з гэтым сход рашуча асуджае выявіўшыяся моманты з боку асобных партыйцаў, скрыўленьне лініі партыі (нявыразнасьць клясавай лініі, моманты недаацэнкі работы сярод беднаты і г. д.) і даручае АК прыняць меры да недапушчэньня іх у далейшым.

3. Шахцінская справа ўскладвае абавязак на кожнага камуністага вялікай пэрсанальнай адказнасьці за даручаную яму партыяй работу.

У адносінах правядзеньня самакрытыкі і крытыкі сход звярачае асаблівую ўвагу на разгортваньне такое самакрытыкі, якая садзейнічае бальшавізацыі арганізацыі, садзейнічае справе сацыялістычнага будаўніцтва.

Лета—для вайсковае загартаванасьці

Своечасовая яўка пераменьнікаў забясьпечыць посьпех вучобы

ЗАДАЧЫ БАЯВОЙ ПАДРЫХТОЎКІ

(Гутарка з камандзірам 2-гой Беларускай дывізіі тав. Лакціёнавым)

Задачы баявой падрыхтоўкі ў мінулым годзе заключаліся ў галіне падрыхтоўкі адпаведных часьцей рознага роду войск, як пяхоты, кавалерыі, артылерыі і г. д. У галіне тактычнай падрыхтоўкі мы звярочвалі ўвагу на ўзаемадзейнасьць пяхоты з артылерыяй.

Як паказалі манэўры мінулага году, мы ў галіне ўзаемадзейнасьці пяхоты з артылерыяй дабіліся значных вынікаў.

Камсклад зусім уявіў сабе асноўныя прынцыпы скарыстаньня ўзаемадзейнасьці.

У галіне тактычнай падрыхтоў... віць тэхнічныя сродкі барацьбы і ўменьне кіраваць боем з боку начскладу. Бai будуць праводзіцца флянгавыя, па фарсіраваньні рэк, бой у лесе і г. д.

Задача летняй падрыхтоўкі патрабуе ад начскладу большай работы ў арганізацыі гэтых заняткаў. Трэба ўмець выбраць і арганізаваць вучэбнае поле і інш.

У галіне стралковай падрыхтоўкі мы ўжо за мінулы год дабіліся досыць добрых вынікаў. Зараз перад намі стаіць задача правядзеньня баявой ...

...краты — выпрабаваныя [illegible] разбураньня пралетарскага фронту.

Сюды-ж прымазваецца і група «ультра-левых», якія выгнаны з кампартыі і якія ўсялякімі мерамі стараюцца падарваць яе ўплыў хлусьлівымі выдумкамі, што накіраваны і супроць нямецкіх камуністых, і супроць Камінтэрну, і супроць СССР.

На глебе падзелу месц у будучым рэйхстагу і ўрадзе паміж фашыстымі, лібэраламі і сацыял-дэмакратамі адбываецца бойка. Фашыстыя хочуць чыста буржуазнага ўраду, сацыял-дэмакраты-ж дамагаюцца «вялікай кааліцыі», з буржуазіяй, але без фашыстых, каб не праваліць сябе канчаткова ў вачох рабочых мас. У буржуазным лягэры маюцца таксама разгалосьсі і па пытаньнях замежнай палітыкі Нямеччыны: адны—народная партыя і сацыял-дэмакраты—праяўляюць вялікі нахіл да збліжэньня з Англіяй і Францыяй, другія ж — нацыяналістыя—больш стрыманы ў гэтых адносінах і стараюцца накрыць палітычны капітал на крытыцы палітыкі Лёкарно.

Але ўсё гэта—сямейная справа, унутраныя спр[illegible]ві. І там, дзе ідзе гутарка аб абароне капіталістычных інтарэсаў, аб барацьбе супроць рабочае клясы, супроць кампартыі—там усе буржуазныя партыі выступаюць адзіным фронтам пад прыкрыцьцем і пры падтрыманьні сацыял-дэмакратыі.

Нямецкая кампартыя ідзе на выбары пад лёзунгам: «кляса супроць клясы». Яна ставіць сабе мэтаю—не атрыманьне больш месц у рэйхстагу хоць-бы за кошт згоды з сацыял-дэмакратамі, а скарыстаньне выбараў для ўзмацненьня адзінага пралетарскага фронту, для мабілізацыі шырокіх рабочых мас Нямеччыны, для арганізацыі адпору капіталістычнаму наступленьню на рабочую клясу.

Таму кампартыя разгарнула самую шырокую агітацыю ня толькі супроць буржуазіі, але і супроць сацыял-дэмакратыі, выкрываючы яе здрадніцтва, яе фальшывую дэмакратыю, яе контр-рэвалюцыйнасьць, як у галіне ўнутранай, так і ў замежнай палітыцы.

«Заходняя арыентацыя», якая ўсё ўзмацняецца сярод нямецкай буржуазіі і падтрымліваецца сацыял-дэмакратыяй, а таксама шалёнае цкаваньне супроць Савецкага Саюзу патрабавалі самага энэргічнага адпору з боку кампартыі, і лёзунг абароны СССР зьяўляецца ў сучасны момант адным з самых баявых прадвыбарчых лёзунгаў.

Прадвыбарчая барацьба пачалася нападам нямецкага ўраду на саюз чырвоных франтавікоў. Нямецкі міністр унутраных спраў, фашысты Кэйдэль, выдаў распараджэньне аб роспуску гэтай аднэй з самых магутных пралетарскіх арганізацый, якая знаходзіцца пад кіраўніцтвам камуністых і налічвае...

...рабочых налядзілі дэманстрацыю пратэсту супроць спробы роспуску саюзу чырвоных франтавікоў. У адным Бэрліне 150 тыс. рабочых выйшла на вуліцу. З фабрык, заводаў, чыгунак сталі паступаць масавыя рэзалюцыі пратэсту. Уплыў кампартыі сярод нямецкіх рабочых яшчэ больш узмацніўся.

Гэты магутны пратэст нямецкага пралетарыяту спалохаў буржуазію, асабліва ўсялякіх дэмакратаў і меншавікоў. Яны ўбачылі, што пераселілі і што нямецкія рабочыя не пакінуць без пакараньня замаху на свае арганізацыі, асабліва ў той час, калі фашысцкія пагромныя баявыя атрады карыстаюцца падтрыманьнем.

Пытаньне аб роспуску саюзу чырвоных франтавікоў сталі змазваць і перадалі на вырашэньне вярхоўнага суду.

Першы прадвыбарчы націск буржуазіі атрымаў дастойны адпор. Гэты адпор паказаў, што ў Нямеччыне на выбарах сапраўды ідзе «кляса супроць клясы», і што ў далейшым будзе ўсё шырэй і шырэй разгортвацца мабілізацыя мас супроць буржуазіі, супроць меншавізму.

Я.

...камуністычную работу. Гэта пацьвярджаецца, калі мы пяройдзем да дзейнасьці Грамады супроць падаткаў, супроць парцэляцыі зямлі і калёнізацыі.

Кампартыя Зах. Беларусі паставіла мабілізаваць сялянства супроць дзікай парцэляцыі, калёнізацыі і высунула патрабаваньні ўвядзеньня падаткаў на маёнткі на суму 740 мільёнаў злотых. Былі выкінуты таксама лёзунгі барацьбы за безапаснасьць СССР, за вызваленьне безьзямельных і малазямельных ад падаткаў. І вось усе гэтыя лёзунгі паўтарае цэнтральны сакратарыят Грамады. Там знаходзім тыя-ж 740 мільёнаў злотых, тую-ж агітацыю супроць вайсковых калёністых.

Сяляне пасьля агітацыі Грамады перастаюць плаціць падаткі і шкадуюць, што плацілі раней, бо польскай улады хутка ня будзе. Там, дзе зьяўляюцца арганізацыі Грамады, спыняецца парцэляцыя. Тарашкевіч крычыць: «Прэч калёністых». Які-ж вынік гэтых лёзунгаў,—усклікае пракурор. Спачатку беларусы, сустракаючы калёністых, гаварылі: «Дзень добры...

...ды». У дадатку зьмешчаны фатаграфіі падсудных—былых дэпутатаў сойму.

ДЗЬВЕ МЕРКІ Ў АДНОСІНАХ ДА БЕЛАРУСАЎ

Польскі сойм пастанавіў спыніць судовыя справы, пачатыя ў зьвязку з перадвыбарнай агітацыяй, процій беларускіх дэпутатаў сельсаюзнікаў і хадэкаў: Ярэміча, Юхневіча і Карузы. Разгляд спраў адкладаецца да канца дзейнасьці сучаснага сойму.

Адначасова з гэтым сойм адхіліў прапазыцыі соймавага клюбу „Змаганьне“ аб спыненьні судовых спраў рабоча-сялянскіх дэпутатаў Стагановіча і Грэцкага.

БЕЛАРУСКІЯ ДЭПУТАТЫ Ў СОЙМАВЫХ КАМІСІЯХ

Беларускі соймавы клюб, увайшоўшы ў паразуменьне з украінскім клюбам, атрымаў прадстаўніцтва ў чатырох соймавых камісіях. У адміністрацыйную камісію ўвайшоў Ярэміч, у камісію замежных спраў—Каруза, у камісію адбудовы краю—Стэцовіч і камунікацыйную—Юхневіч.

Абмяркоўваем жыцьцёвыя пытаньні

(Ячэйка КП(б)Б ЦКК-РСІ, Менск)

У зьвязку з праверкай выкананьня дырэктыў бюро, ячэйкай быў заслуханы даклад групы па спрашчэньні дзелаводзтва, справаздачнасьці і бухгальтэрыі.

У спрэчках таварышы паказвалі на тое, што група надта многа займалася справаздачнасьцю, а падлікам не займалася. Мала было зьвернута ўвагі ў часе праводзеньня гэтай работы на нясродных выканаўцаў у той ці іншай галіне работы.

Падкрэсьлівалася і тое, што вызначэньне рахункавых працаўнікоў утвараецца па поглядзе таго ці іншага кіраўніка, а належала-б, каб вызначэньне якасьці ўтвараў інстытут дзяржаўных экспэртаў.

Нагадваецца, што ў некаторых гаспадарчых установах кваліфікаваныя рахункавыя працаўнікі выконваюць самую простую і лёгкую работу па бухгальтэрыі.

Некаторыя таварышы прапанавалі, каб група больш зьвярнула ўвагі на асьвятленьне праз друк посьпехаў па скарачэньні справаздачнасьці, праз скліканьне нарад бухгальтароў для абмену практыкай у працы.

Данцыгер.

...Больш выпрацаваць узаемадзеяньне родаў войск—пяхоты, артылерыі, кавалерыі, авіяцыі, сувязі і г. д. Адпаведна гэтаму пабудавана і наша праграма летняй вучобы, якая прадугледжвае вывучэньне ўзаемадзейнасьці, пачынаючы з ротных занаткаў, пры чым у галіне тактычна-манэўравай падрыхтоўкі мы будзем навучаць дзейнічаць войска ў больш складаных абставінах, што дапаможа выпрацаваць гібкасьць байцоў, прымя-

...у галіне падрыхтоўкі кулямётчыкаў мы ставім сваёй задачай падрыхтаваць кулямётныя групы дзеля стральбы на сярэднюю і звышдальнюю дыстанцыю паміж пяхотай і праз яе галовы.

Летняя вучоба, як і заўсёды, будзе скончана малымі і вялікімі манэўрамі, у якіх прымуць удзел усе роды войск: пяхота, артылерыя, кавалерыя, бронясілы, танкі, авіяцыя і г. д.

Пераменьнік, ведай свае ільготы

Ільготы ў галіне працы

1. Рабочыя і служачыя, аднагодкі якіх знаходзяцца ў кадравых часьцях Чырвонай арміі, перад адыходам на збор, атрымліваюць двохтыднёвую адзіначасовую дапамогу (у кошт гэтай дапамогі ўлічваюцца сумы, атрыманыя пры яўцы на прызыў з вылічэньнем сум, якія ўтрыманы пасьля за кошт зарплаты).

2. Пасада на час збору захоўваецца за рабочымі і служачымі, прызванымі для прахаджэньня збору.

3. Рабочыя і служачыя, прызваныя на збор, могуць быць звольнены толькі ў тых выпадках, калі іх пасада ліквідуецца; у такіх выпадках яны маюць права на атрыманьне ўсіх відаў кампэнсацыі, якія прадугледжваюцца законам аб працы.

4. Беспрацоўныя, што атрымліваюць дапамогу ад сацстраху, атрымліваюць дапамогу за два тыдні ўперад, але не захоўваюць за сабою права на атрыманьне дапамогі за час збору.

5. Сем'і рабочых і служачых карыстаюцца ільготамі па атрыманьне дадатковае дапамогі (нараджэньне дзіцяці, пахаваньне), у выпадку, калі гэта здарыцца ў працягу месяцу з дню спыненьня работы прызванага, які меў права на атрыманьне гэтай дапамогі.

6. Сем'і беспрацоўных, маючых права на атрыманьне гэтай дапамогі, карыстаюцца тымі-ж ільготамі.

7. Вышэйпералічаныя ільготы распаўсюджваюцца і на сэзонных рабочых і служачых з наступнымі зьменамі:

а) адзіначасовая дапамога выдаецца ў палавінным разьмеры,

б) пасада і заработак не захоўваюцца пазьней месяцу скончэньня сэзону, прычым гэта датычыць пераменнага складу пазьнейшых узростаў.

8. Адзіначасовая дапамога часовым рабочым і служачым выдаецца, калі яны працавалі ня менш 6 дзён. Прычым працаваўшы не больш аднаго месяцу—атрымлівае за тры дні, працаваўшы больш месяцу—атрымлівае за 6 дзён.

9. Батракам, якія працуюць у сялянскіх гаспадарках, дзе наёмная праца зьяўляецца дапаможнай, дапамога не выдаецца і пасада не захоўваецца.

10. Беспрацоўныя, занятыя на грамадзкіх працах, у прадпрыемствах і ў працкалектывах беспрацоўных, па месцы працы ільготамі не карыстаюцца, але тыя з іх, што маюць права на атрыманьне дапамогі ў парадку сацыяльнага страхаваньня, пры прызыве на вайсковую службу (чарговы прызыў, вучэбныя, паўтарыцельныя і паверачныя зборы, мабілізацыя) атрымліваюць з страхкас дапамогу на тых-жа ўмовах, што і беспрацоўныя.

Ільготы па сельска-гаспадарчым падатку

Гаспадаркі прызваных на вучэбныя зборы карыстаюцца адтэрміноўваньнем выплаты сельска-гаспадарчага падатку ў працягу аднаго месяцу пасьля звароту з збору. Яны карыстаюцца ільготамі, прадугледжанымі палажэньнямі аб сельска-гаспадарчым падатку (перасяленцам, расьсяленцам, калектыўным гаспадаркам, пры няшчасьцях—градабіцьці, падзяжы жывёлы, пажары і інш.

Вось пералічэньне ўсіх тых пастаноў нашага ўраду аб ільготах, на якія маюць права пераменьнікі. Аб гэтым павінны ведаць як самі чырвонаармейцы-пераменьнікі, так савецкія, грамадзкія і гаспадарчыя ўстановы і арганізацыі. Выразнае выкананьне законаў аб ільготах чырвонаармейцам з боку савецкіх і гаспадарчых арганізацый, безумоўна, зьявіцца яшчэ большым узмацненьнем нашай Чырвонай арміі.

Лаццёнаў.

МІЖНАРОДНЫ ТЫДЗЕНЬ

Што паказаў першамайскі агляд рэвалюцыйных сіл

У буржуазных краінах гэта баявы дзень, дзень забастовак, крывавых схватак з паліцыяй, з войскам, з белагвардзейскімі бандамі. У гэтым годзе 1-га мая за граніцай было асабліва баявое.

У Нямеччыне 1-га мая баставалі ўсе буйныя прадпрыемствы—заводы, фабрыкі, транспарт, трамвай. У Бэрліне мільён рабочых на чале з камуністымі выступіў на вуліцу і прайшоў па горадзе з чырвонымі сьцягамі, з рэвалюцыйнымі лёзунгамі, з заклікам абараняць Савецкі Саюз. Такія-ж многатысячныя дэманстрацыі адбыліся і ў другіх гарадох Нямеччыны. Спалоханыя ўлады і буржуазія не адважыліся ўжыць супроць рабочых узброеную сілу і справа абышлася без праліцьця крыві.

Ва Францыі таксама амаль усе рабочыя баставалі. У Парыжы і ў іншых гарадох адбыліся велізарныя рабочыя сходы. Паліцыя і войскі, якія былі сабраны ў велізарнай колькасьці, прабавалі сілаю разганяць гэтыя сходы, але гэта ім не ўдалося. Было многа выпадкаў зьбіваньня рабочых, арыштаў.

У Лёндане ў 20-тысячнай дэманстрацыі браў удзел саюз былых франтавікоў, што надта напалохала ангельскую буржуазію. На мітынгах рабочыя давалі клятву змагацца з капіталістымі і абараняць Савецкі Саюз і ўсходнія народы, якія прыгнятаюцца Англіяй.

Такія-ж забастоўкі, дэманстрацыі, сходы адбываліся амаль ва ўсіх краінах: у Латвіі, Эстоніі, Швэцыі, Даніі, Нарвэгіі, Чэха-Славакіі, Швайцарыі, Бэльгіі, Галяндыі, Грэцыі і нават у Амэрыцы і Японіі. І ўсюды адным з галоўных заклікаў было: «Абарона Савецкага Саюзу».

Толькі ў некаторых краінах, як Румынія, Вэнгрыя, Італія, дзе рабочыя задушаны бязьлітасным тэрорам, яны не змаглі выступіць на вуліцы і наладжвалі сходы ў закрытых памяшканьнях.

Агулам-жа амаль усюды першамайскія выступленьні рабочых суправаджаліся зьбіваньнямі, арыштамі. Але асабліва жорсткая крывавая расправа была зроблена ў Польшчы, у Варшаве.

Тут дэманстрацыю ва ўпор расстрэльвалі меншавіцкія ўзброеныя банды, не шкадуючы ні жанчын, ні дзяцей. Пяць чалавек забітых на месцы, 50 цяжка параненых, з якіх многія ўжо памерлі, 400 лёгка параненых і зьбітых—вось вынікі гэтага агіднага меншавіцкага злачынства. Паліцыя ў часе гэтага нападу старанна дапамагала меншавіком, зьбіваючы і арыштоўваючы рабочых.

Гэтым бандыцкім нападам польскія меншавікі хацелі сарваць камуністычную дэманстрацыю і выслужыцца перад Пілсудзкім і польскай буржуазіяй.

У Львове, Лодзі і іншых гарадох Польшчы таксама адбываліся крывавыя схваткі рабочых з паліцыяй, з меншавіцкімі бандамі.

Але, ня гледзячы на ўсе гэтыя ахвяры, расстрэлы, зьбіваньні, арышты — першамайскі рэвалюцыйны агляд прайшоў з вялікім посьпехам. Гэты агляд паказаў, што рэвалюцыйны рух на Захадзе бязупынна расьце, што рабочыя ўсё больш і больш ідуць за камуністымі і што ў выпадку вайны на абарону Савецкага Саюзу там выступяць мільёны.

Чарговы правакацыйны стрэл

Амаль год таму назад у Варшаве ангельскім агэнтам, белагвардзейцам Каврдаю быў забіты наш пасол тав. Войкаў. А цяпер зноў у Варшаве другі белагвардзеец Вайцэхоўскі страляў у нашага гандлёвага прадстаўніка тав. Лізарава, думаючы, што гэта наш пасол т. Багамолаў.

Выявілася, што гэты Вайцэхоўскі—сын царскага афіцэра, манархісты, прыяцель Каврды, удзельнік белагвардзейскай арганізацыі, якая наладжвае змовы супроць савецкай улады. Ужо з гэтага ясна, што і забойства Каврдаю т. Войкава і замах Вайцэхоўскага—справа адных і тых-жа рук.

Тав. Войкаў быў забіты якраз у часе абвастрэньня нашых адносін з Англіяй, калі ангельскія імпэрыялістыя падрыхтоўвалі замах на Савецкі Саюз. Яны разьлічвалі, што гэта забойства выкліча сутычку паміж Польшчай і Савецкім Саюзам, Англія і Францыя і іншыя дзяржавы падтрымаюць Польшчу і пачнецца вайна супроць Савецкага Саюзу.

Але гэты плян тады ня ўдаўся.

Цяпер зноў задумваецца такая-ж правакацыя. Ангельскія імпэрыялістыя за апошні час узмоцнена наладжваюць нам усялякія перашкоды, стараюцца згуртаваць супроць СССР Францыю, Нямеччыну і Польшчу.

За гэты правакацыйны стрэл павінен адказаць польскі ўрад. Ён павінен ясна і акрэсьлена сказаць—ці жадае ён жыць з намі ў міры, ці не, ці будзе ён патураць далей у сябе ў краіне ўсякай белагвардзейскай сволачы і ангельскім агэнтам, ці не.

Польскі ўрад зараз-жа пасьля замаху прасіў у нас прабачэньня, але гэтага мала. Ён павінен ня толькі пакараць Вайцэхоўскага, але і канчаткова выгнаць з Польшчы ўсіх расійскіх белагвардзейцаў, якія зьвілі там сабе гняздо і робяць нам перашкоды па ўказцы і на грошы ангельскага ўраду.

Умяшаньне японцаў у кітайскія справы

У Кітаі ідуць бai паміж паўднёва-кітайскімі войскамі і японцамі. Разьбіўшы паўночныя чжанцзалінаўскія войскі, паўднёвая армія Чан Кай-шы заняла сталіцу Шаньдунскай правінцыі—Цзынань.

Скарыстаўшы той повад, што салдаты Чан Кай-шы пачалі грабіць горад, японцы адправілі супроць іх свае войскі, якія ўжо загадзя былі пасланы ў Шаньдун. У Цзынані адбыўся рад крывавых вулічных баёў з шматлікімі ахвярамі. Японцы бязьлітасна распраўляліся з кітайцамі і нават забілі ўпоўнаважанага Чан Кай-шы.

Гэты чарговы гвалт японскіх імпэрыялістых выклікае ўсеагульнае абурэньне кітайскага насельніцтва.

Японцы-ж зьбіраюцца паслаць у Шаньдун новыя войскі.

У той-жа час японскі ўрад запаўнівае Чан Кай-шы ў сваім міралюбстве і вядзе з ім за сьпіною кітайскага народу якіясьці патаемныя перамовы.

Японскі ўрад не супярэчыць таму, каб паўднёвыя кітайскія генэралы перамаглі паўночныя войскі Чжан Цзо-ліна і занялі Пекін, але ён хоча, каб пераможцы падпарадкаваліся Японіі, як раней Чжан Цзо-лін.

За ўсе гэтыя генэральскія бойкі, узброенае ўмяшаньне японцаў і ангельцаў дорага разьлічваюцца працоўныя Кітаю, і для іх усё роўна, якія генэралы пераможуць—паўночныя ці паўднёвыя.

У працоўных Кітаю адзін толькі выхад: жалезнай мятлой паўстаньняў вымесьці ўсіх генэралаў і, даўшы належны адпор чужаземным імпэрыялістым, завесьці свае рабоча-сялянскія парадкі і ўстанавіць савецкую ўладу.

А.

ЗА ПРАЛЕТАРСКУЮ САМАКРЫТЫКУ!

...Патрабуецца перш за ўсё чэснае бальшавіцкае правядзеньне лёзунгу крытыкі зьнізу недастаткаў і памылак нашае працы. (СТАЛІН)

Белмясгандаль, камсамольцы і самакрытыка

Салідны абвінавачы акт

Вельмі характэрны і абураючы выпадак «арцельнай згаворанасьці» і барацьбы з крытыкай меў месца ў парт'ячэйцы Белмясгандлю. Парт'ячэйка пастанавіла зьняць з працы Белмясгандлю 2-х камсамольцаў з прычыны таго, што гэтыя камсамольцы «сваёй дзейнасьцю і умяшаньнем раскладалі партыйную ячэйку, няправільна зразумелі свой удзел у рацыяналізацыі, што прывяло да склочнасьці ў Белмясгандлі, а склока прывяла да падрыву аўтарытэту парт'ячэйкі; блёкаваліся з беспартыйнымі спэцамі ў мэтах прыніжэньня працы сакратара парт'ячэйкі і дырэктара; агалашалі некаторыя пастановы парт'ячэйкі».

Абвінавачаньні, як бачыце, вельмі моцныя і сур'ёзныя, за якія трэба ня толькі зьняць з працы, але і выключыць з камсамолу.

Факты шукайце самі

Але што, аднак, аказалася, калі ЦКК стала правяраць угрунтаванасьць і праўдзівасьць гэтых абвінавачваньняў? Перш за ўсё ніводнага факту, ніякіх рэальных даных наогул у довад сапраўднасьці абвінавачваньня ня было прыведзена ніводнай з асоб, якія зьяўляюцца актыўнымі «абвінаваўцамі». Усе гэтыя асобы за атрыманьнем фактаў адсылаюць адна да другое і ўзаемна адна на другую спасылаюцца.

Сакратар парт'ячэйкі, напрыклад, гаворыць: «я выпадкаў і фактаў ня памятаю, вы пагаварэце з тав. В., ён усё падрабязна ведае». Гэты-ж тав. В. заяўляе: «фактаў я даць не магу—гэта скажа сакратар ячэйкі». Старшыня канфліктнай камісіі камсамолу (якая таксама прызнала камсамольцаў вінаватымі ў пералічаных вышэй учынках) даў такое тлумачэньне: «мы не маглі не даверыць таму, што гаворыць сакратар парт'ячэйкі». Сакратар РК ЛКСМ прызнаў, што абстаноўка гэтай справы падрабязна ня была вывучана. У адпаведных арганізацыях у сваю чаргу заяўлялі: «У нас дастатковых фактычных улік няма, але ёсьць пе-

«Вялікай упэўненасьці ў тым, што адзін бок цалкам вінаваты, няма, але мы не знайшлі мужнасьці прапанаваць якія-небудзь мерапрыемствы ў адносінах сакратара парт'ячэйкі. Камсамольцаў-жа магчыма там пакінуць».

Так, бяз фактаў, супроць нават пераконаньня, стваралася «падазрэньне». Аказалася, па гутарках з членамі бюро ячэйкі і інш. партыйцамі, што гэтая манэра штучнага «стварэньня справы» мела месца ў ячэйцы, ня гледзячы на супярэчаньні асобных членаў партыі, якіх за абарону камсамольцаў абвінавачвалі ў хвасьцізме са спробамі нават прыстасоўваць і арганізацыйныя вывады.

Як сьмеюць пісаць бяз ведама?

Чаму-ж трэба было абавязкова зьняць гэтых камсамольцаў з працы, што яны зрабілі? Камсамольцы падавалі заяву ў НК РСІ, пісалі ў газэту і выступалі ў сваёй камсамольскай ячэйцы з указаньнямі на рад ненармальнасьцяй у Белмясгандлі, на няправільную лінію дырэктара, на нездаровую атмасфэру і г. д. Гэтыя заявы закранАлі дырэктара (партыйца) і кіраўнікоў ячэйкі.

На пасяджэньні бюро парт'ячэйкі абгаворвалася пытаньне аб тым, што камсамольцы падалі ў РСІ заяву **«бяз ведама ячэйкі і не праз ячэйку»**.

Цікава і характэрна для гэтай справы наступнае. Калі камсамольцы маўчаць, аб іх ніхто не ўспамінае, ніхто іх не абвінавачвае, не выпраўляе, не карае, але, як толькі камсамольцы пачынаюць закранаць парадкі БМГ—зараз-жа ўспамінаюць, што гэтыя камсамольцы заўсёды бузяць. Раней-жа ніхто аб гэтым не гаварыў, усе яны былі добрымі хлопцамі.

У гэтай справе ўсё тыпова для характарыстыкі «арцельнай сьпетасьці», якую зараз партыя рашуча праследуе. Некаторыя партыйцы актыўна, але нянявістаўна, цкуюць камсамольцаў—парт'ячэйка з меркаваньняў «сямейнай салідарнасьці» гэтае цкаваньне падтрымлівае. Канфліктная камісія, у абавязак якой уваходзіла расьслед-

ХТО ЯК РАЗУМЕЕ САМАКРЫТЫКУ

На аднэй нарадзе гаспадарчых працаўнікоў зайшла гутарка аб „новым" лёзунгу—„даеш самакрытыку". Для многіх з прысутных слова „самакрытыка" было ня зусім зразумелым. Тады адзін з таварышоў узяўся „растлумачыць" значэньне гэтага лёзунгу.

— Самакрытыка—гэта „крытыкуй самога сябе". Значыцца, трэба крытыкаваць свае ўласныя памылкі, а чужых—не закранаць. Калі мы навучымся самі сябе крытыкаваць, мы ня будзем рабіць памылак..

— Добра,—ахвотна згадзіўся другі,—мы можам паміж сабою ўмовіцца: не крытыкаваць адзін другога, ну а калі рабочыя будуць нас крытыкаваць? Як мы павінны рэагаваць?...

— Гм... так. Аб гэтым я не падумаў...

* * *

У другім месцы паспрачаліся аб тым, якую дозу «самакрытыкі» можна прыняць у адзін прыём, каб ня мець развальненьня жывата?

— Тав. Сталін сказаў, што калі крытыка мае ў сабе хоць-бы 5-10 проц. праўды, дык і такую крытыку трэба вітаць.. Але-ж гэта, як зразумець? Уявеце сабе, калі наш друк пачне зьмяшчаць 5, 10, 30 нават 50 процантаў праўды? Гэта-ж падрыў аўтарытэтаў. За гэта-ж трэба біць...

Чалавека гэтага назвалі „лякіраваным". Ён пакрыўдзіўся.

* * *

Працаўнік аднэй установы ў гутарцы з рэдактарам мясцовай газэты выказаў яму сваё спачуваньне з поваду цяжкое задачы, што выпала на яго долю, у зьвязку з „новым" лёзунгам: „крытыкуй". Рэдактар падзякаваў за спачуваньне і заявіў, што ён мае намер праводзіць у газэце лінію, вызначаную для друку тав. Сталіным.

— Вы не жартуеце?—усклікнуў гэты працаўнік.—Гэта-ж 5 проц. праўды ў крытыцы толькі **ЛЁЗУНГ**, але не **ПРАГРАМА**. Нельга-ж у газэце абмежавацца 5 процантамі праўды...

— Мы будзем дамагацца ўсіх 100 проц. праўды ў газэце,—адказаў газэтчык,—але і 5 проц. праўды ў рабселькораўскай карэспандэнцыі адмятаць ня будзем...

Спачуваючы дакорліва пакруціў галавою.

* * *

Выступаючы на аднэй з нарад па дакладу аб самакрытыцы нейкі адказны працаўнік заявіў:

— Я дапушчаю, што на рабочым сходзе ў выступленьнях рабочых можа быць і ня больш 5 проц. праўды. На рабочым сходзе можна зьмірыцца з крытыкай менш высокае якасьці. Але шэльмаваць адказных кіраўнікоў у друку—недапушчальна. Гэта значыць, высгаўляць

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

ПА ТЭЛЕГРАФУ, ТЭЛЕФОНУ І ПОШТАЙ АД НАШЫХ КАРЭСПАНДЭНТАЎ

На Асінстроі працуе 700 чалавек

ВОРША. (Уласны кар.). На Асінторфраспрацоўках узмоцнена ідзе праца па падрыхтоўцы палёў для сушкі торфу. Праводзіцца раскарчоўка кустоў на балотах для здабыцьця торфу. На гэтых працах, а таксама на будаўніцтве занята 700 чал.

Да 15 мая закончыцца пабудова 6 баракаў. Будуецца памяшканьне пад больніцу.

НЯДБАЙНЫЯ АДНОСІНЫ ДА БЕЛАРУСІЗАЦЫІ

БАБРУЙСК. (Уласны кар.). Да цяперашняга моманту амаль што нічога ня зроблена ў галіне вывучэньня беларускай мовы ў Бабруйскім ЦРК, ня гледзячы на рад прапаноў.

Акрвыканком зрабіў выгавар старшыні і членам праўленьня і паставіў на від за нядбайныя адносіны да беларусізацыі.

Аб акліматызацыі насеньня

ЗАСЛАЎЕ. (Уласны кар.). Сяляне Заслаўскага раёну, Менскае акругі, вельмі зацікавіліся зьявай кліматычнага парадку, якая назіралася гэтай вясной.

Азіміна з-пад першага сьнегу выйшла, наогул, СЯРЭДНЯЯ, але-ж калі зыйшоў апошні сьнег—гэта было ў першай палове красавіка—дык па азіміне адзначылася шмат вымочак па нізкіх мясцох, чаму сяляне пачалі патрабаваць камісію для абсьледваньня і падліку страт. А пакуль што сяляне на гэтыя вымачкі возяць гной з мэтай пасеяць там ярыну.

Гэта вядома, не навіна: сяляне ведаюць такія выпадкі, калі вясною выправае зелень, але-ж сялян вельмі зьдзіўляе той факт, што сапрэла азіміна выключна з заводзкага насеньня: „пяткускага" і „браўншвэйскага", у той час, калі азіміна з мясцовага насеньня, пры такіх-жа ўмовах—уцалела.

Такія анамалічнасьці трэба будзе ўлічыць і зрабіць належны вывад.

А. О.

Прыгавар па справе „каапэратараў" і прыватных гандляроў у Барысаве

Па тэлефону ад спэцыяльнага карэспандэнта

Учора а 9 гадзіне ўвечары скончыўся працэс барысаўскіх каапэратараў і прыватных гандляроў. Пасьля 6-гадзіннай нарады суд вынес наступны прыгавар:

Працаўнікі прыгараднага таварыства—Шышло, Бурко, Аўрушкін, Грыбоўскі, Гінзбург і Гурары прыгавораны да 1 году зьняволеньня з строгім абмежаваньнем. На амністыі яны ад пакараньня вызвалены.

Загадчык камэрцыйным аддзелам прыгараднага т-ва Асіноўскі прыгаворан да 1 году 6 месяцаў зьняволеньня.

Прыказчык Лібэрман—да 2 год 6 мес.

Загадчык крамай МЦРК—Пагаржальскі—да 1 г. 4 мес.

У адносінах Асіноўскага і Лібэрмана ўжыта амністыя, якая скарачае прыгавар на палову.

Прыватныя гандляры Пэклер і Іофэ прыгавораны: першы — да 1 году, а другі—да 9 месяцаў зьняволеньня. Па амністыі ім пакараньне скарочана на адну трэць. Прыватныя гандляры Файнбэрг і Давідсон аштрафаваны на 400 руб. кожны.

Гольдбэрг.

Сьвядомасьць расьце

(Ліст з Віцебску)

Па Віцебскай акрузе перадана ў лясы мясцовага значэньня 50.000 дзесяцін. Дзесяткі тысяч бяднейшага сялянства карыстаюцца дармова з гэтых лясоў дрывамі і страявым матар'ялам.

Агляд лясоў мясцовага значэньня акругі выкрыў шмат недахопаў. Галоўныя з іх наступныя: слаба настаўлена ахова, з прычыны чаго маюць месца масавыя пасечкі і нават расчысткі; пратаколы на самавольную пасечку вельмі часта зусім не складаюцца; матар'ял з лесу ідзе без адбору, што спрыяе лясным кражам; эксплёатацыя лесу вядзецца няправільна: часта выбарачная высечка вядзецца па правіле—выбірай, што лепшае.

Маюцца выпадкі, калі лес у адным і тым-жа вучастку высякаецца і па агульна-лесасечнай сыстэме і па выбарачнай; меры догляду за лесам ня ўжываюцца; усюды пасецца жывёла—маладнякі і высечкі не абгароджаны; лесакультурныя работы нідзе не праводзіліся; ёсьць дачы, якія завалены гальлём—астаткамі ад загатовак, а таксама ветраваламі і бураломам; пагранічныя слупы ў некаторых дачах пашкоджаны або адсутнічаюць; многа лесу сохне на корані, бо ў іх абадрана кара,—акальцованы, падпалены, пакаупалены, зачасаны і інш. Так, у Сладзкой дачы, Старабыльскага сельсавету, Высачанскага Р-ку, налічана ў часе рэвізіі такіх паналу ўміраючых дрэў 213 штук на 20 дзесяцін; тэхнічны нагляд за гэтымі лясамі надта слабы і лясы мясцовага значэньня часта завуць «бяспрытульнымі».

Аднак, ня гледзячы на гэтыя чорныя плямы, якія пакрываюць лясы мясцовага значэньня, можна цьвёрда і ўпэўнена сказаць, што ім належыць сьветлая будучыня.

Папярэднікаму зьнішчэньню гатага багацьця сялянства моцнаю рукою кладзе мяжу. Асабліва гэтыя настроі рэзка праяўляюцца на сходах лесакарыстацеляў. На сходах Лёзьнянскага і Высачанскага РВК, Віцебскай акругі, упаўнаважаных і лесакарыстацеляў аднагалосна прыняты пастановы аб платнай варце, аб стварэньні пры РВК пасад раённых лесаводаў на сродкі лесакарыстацеляў. А што гэта былі ня толькі словы, а шчырае сялянскае жаданьне, паказаў узмоцнены прыцёк грашовых абораў на гэтыя патрэбы. Прадстаўнікі РВК просяць з акруг хутчэйшай высылкі лесаводаў. Гэтыя факты глыбока паказальныя. Яны сьведчаць аб карэнным пераломе сярод лесакарыстацеляў у бок шчырага жаданьня ўзьняць лясную гаспадарку ў лясох мясцовага значэньня.

Міранос.

Вагон-клюб

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.). Дорпрафсож Заходніх чыгунак выпусьціў 4 вагон-клюб. Вагон-клюб абсталёван па апошняй тэхніцы. Глядзельня ў ім пабудавана так, што ў працягу 3-х мінут яна можа быць прыстасавана для розных мэтаў.

Вагон забясьпечан радыё-устаноўкай, кіно-апаратам і бібліятэкай. Ён будзе абслугоўваць рабочых, якія жывуць на малых станцыях.

Лодыраў, п'яніц і прагульшчыкаў— ПАД ГРАМАДЗКІ СУД!

Нам патрэбен культурны, цьвярозы рабочы--гаспадар заводу

Наша справа—больш зарабіць

„Аб якасьці няхай думае адміністрацыя"

(Завод «Мэтал», Менск)

Ёсьць у нас рабочыя, якія ў пагоні за заработкам забываюць аб тым, што яны працуюць на савецкім заводзе, забываюць аб інтарэсах прадпрыемства.

Нядаўна **тав. Панкратовіч** адліваў вялікую 10-цалевую трубу па заказе Эльвода. Знайшоўшы ў ёй шчыліну, Панкратовіч нікому не казаў аб гэтым і замазаў яе так,

Замазваньне дэфэктаў, шчыліна—часта зьявішча. Толькі-б здаць работу і атрымаць грошы, а аб якасьці няхай адміністрацыя думае.

Заказчыкі часта скардзяцца на неакуратны выраб ліцьця. Ліцейшчык **Кітайчык** атрымаў за нядбайныя адносіны да працы два вымовы ад адміністрацыі.

Любіць Кітайчык і пажартаваць.

Прагулы і сваркі

„Мат"—у пашане

(Гута «Пралетары», Менск)

Далёка нездавальняюча абстаіць справа з працоўнай дысцыплінай на нашым заводзе. Што зьяўляецца прычынай гэтаму? Мяккасьць адміністрацыі? Не!

Адміністрацыя не спынілася перад звальненьнем двух майстроў-шкладуваў, якія некальькі разоў зьяўляліся на работу ў п'яным

...тварыў: ...«У некаторых момантах ... суменьне падказвала іншае: я ... ўнеўчен у тым, што ... ву назву трэба абскарадзіць і вышэйшая інстанцыя не скасуе».

Фактаў ня трэба, ёсьць „пераконаньне“

Член партыйнай камісіі, якая была выдзелена райкомам і якая ўнесла прапанову зьняць з працы камсамольцаў, выказваецца так:

...рытэтнай «сьпетасьці».

Наогул, стварэцца зачараванае кола, усе часткі якога ўзаемна адна другую падтрымліваюць, не гледзячы на тое, што падтрымліваць на самай справе няма чаго.

Партыя патрабуе выкараняць такія зьявішчы рашуча і бязьлітасна. ЦКК, якая разглядала гэтую справу, прыняла рад пастаноў, якія накіраваны сваім лёзам супроць людзей, які... аяцца самакрытыкі.

Т. Ж.

Горш вадабаязьні баязьнь крытыкі

(Факты з дзейнасьці ЦКК КП(б)Б)

XV зьезд партыі намеціў, а 2-гі аб'яднаны пленум ЦК і ЦКК УсеКП(б) вызначыў пэўныя шляхі, па якіх павінна ісьці самакрытыка з боку шырокіх працоўных мас усёй нашай працы. Аднак, баязьнь крытыкі яшчэ вельмі вялікая, і на практыцы мы бачым усякія «патугі» і розныя фокусы, каб даводзіць супроць фактам, што гэта так, што гэта ні больш-ні менш як «склока». Бываюць і выпадкі адміністрацыйнага ўзьдзейнічаньня у мэтах даць адчуць крытыкуючаму на яго асабістай скуры.

Некалькі прыкладаў з працы па абсьледваньні масавай работы на прадпрыемствах, якую праводзіць зараз ЦКК КП(б)Б, я хачу прывесьці.

Прыклад № 1. Рэдкалегія насьценгазэты вучастку Службы Цягі Зах. чыгункі хацела зьмясьціць заметку аб п'янстве супрацоўнікаў у часе юбілею аднэй чыгуначнай установы. Заметка забараняецца. ...ця факты, паказаныя ў ёй, не расьсьледуюцца, але бюро парт'ячэйкі выносіць пастанову, якую адрасуе рэдкалегіі, што артыкулы, якія ...тычацца цэлай установы ці зьяўляюцца склочнага характару, не павінны выпускацца да ўзгадненьня з бюро ячэйкі.

Калі нават прызнаць, што заметка не адпавядала рэчаіснасьці, дык і тады такая пастанова бюро ячэйкі няправільная. Пад вызначэньне «склочнага характару» можна любую заметку падвесьці, якая ...е гаварыць аб недахопах тэй ці іншай асобы, у асаблівасьці, калі гэта асоба адказная.

...кажыце, што гэта не склока! ...ўзгадняць з бюро? Гэткай партыйнай дырэктывы, здаецца, няма. Бюро парт'ячэйкі забыла, што калі з боку рэдкалегіі няма належнага кіраўніцтва газэтай, то трэба ...ўмацоўваць шляхам камуністычнага ўплыву ў самай рэдакцыі.

Прыклад № 2. На агульным сходзе гуты імя Домбаля выступае рабочы-майстар з крытыкай адміністрацыі ў напрамку таго, што апошняя кепска адбірае бракаваную пасуду. Назаўтра гэтаму рабочаму-майстру адміністрацыя адсылае 500 штук шклянак для бою як бракаваныя, і пасьля некаторага шуму з повады гэтага зьмяншае колькасьць да палову.

Ёсьць, зразумела, і больш «культурныя» прыёмы супроць крытыкі. Скажам, жылкамісія, якая разьмяркоўвае на Зах. чыгунцы (Менск) кватэры, ведае, што рабочыя паміж сабою многа гавораць аб няправільным разьмеркаваньні жылплошчы. Што-б значыла гэтай камісіі выйсьці на рабочы сход, расказаць як зьнішчыць незадаваленьні. Маўчыць камісія. Баіцца крытыкі сваёй працы.

Ёсьць яшчэ нават такія «разумнікі», якія лічаць, што калі я партыец, то адкрыта мяне крытыкаваць ня трэба, бо як я буду весьці працу сярод беспартыйных (Зах. чыг.).

Такія зьявішчы трэба са ўсёй суровасьцю пераламаць у другі бок, каб у рабочых складалася другая думка, што партыец і за меншыя праступкі нясе большую адказнасьць.

Гэта будзе ў духу пастаноў партыі.

П. П.

...павінен быць чыстым ад падобных грахоў...

Калі гэтаму таварышу намякнулі, што ён імкнецца паставіць перад крытыкай плот і далей свайго двара яе ня пушчаць, што ён, як відаць, зьяўляецца прыхільнікам пагаворкі „з хаты сьмецьця ня выносіць“, ён страшэнна абурыўся.

— Хіба я аб сабе клапачуся,— усклікнуў ён,—я стаўлю пытаньне ПРЫН-ЦЫ-ПО-ВА!..

* * *

Член прэзыдыуму ЦКК тав. Вінаградаў, у гутарцы з супрацоўнікам «Зьвязды», даў дасканалую характарыстыку тэй групы нашых працаўнікоў, якая лёзунг „самакрытыкі“ ўспрыняла так, як яна часта ўспрыймае і іншыя лёзунгі „бягучых кампаній“.

— Гэтыя людзі,—сказаў т. Вінаградаў,—нагадваюць мне лібэралаў. Лёзунг „самакрытыкі“ яны пасыпаюць цукрам і вымаўляюць гэта слова салодзенька-салодзенька... Яны з гэтым лёзунгам адразу пасябравалі, перасыпаюць ім сваю гутарку, асьцярожна крытыкуюць сябе і дазваляюць толькі „асьцярожную“ крытыку другім... Крытыкуй, моў, мой дарагі, але ведай меру... А ўсяго толькі нядаўна гэты самы чалавек кожнага, хто асьмельваўся яму зрабіць заўвагу, перапыняў:

— Ня ваша справа, ня суньце свой нос, куды ня трэба...

Зараз ён, як напрактыкаваны прыказчык, прапануе, нібы па заказе:

— Што вы хацелі? Самакрытыку? Колькі? 5,10, 20 процантаў? Калі ласка! Запакаваць вам?...

* * *

Як-жа трэба разумець самакрытыку—сапраўдную, бальшавіцкую? Для гэтага параім уважліва прачытаць прамову тав. Сталіна, і ня толькі прачытаць, але... І ЗРАЗУМЕЦЬ.

ПРАЎДЗІН.

...садзіць 17.250 дрэў

ВОРША. (Уласны кар.). „Дзень лесу“ па акрузе праводзіцца 13 мая.

Па пляне, зацьверджаным акрвыканкомам, прадугледжана ў гэтую кампанію правесьці наступную працу: па лініі лясоў дзяржаўнага значэньня ачысьціць 5.007 гэктараў высечак, 2.680 гэктараў засьняць і ўтварыць пасадку лесу на гэтай плошчы, на 145,5 гэктараў дапоўніць культуру мінулых год, на 13.750 квадратовых мэтраў закласьці выхавальнікаў. У лясох мясцовага значэньня намочана: ачысьціць 391 гэкт. высечак і 19.431 гэкт. засьмечаных плошч, на 2.721 гэкт. узрыхліць глебу і 2.721 гэкт. абгарадзіць, як плошчу, якая аднаўляецца.

Сіламі грамадзкіх арганізацый мяркуецца зрабіць пасадак на 131 гэкт., залажыць выхавальнікаў дрэў на 5.850 кв. мэтр., абсадзіць дрэвамі 160 кілёмэтр. вуліц і шляхоў, пасадзіць 17.250 дрэў у садох, парках і каля будынкаў, ачысьціць 2.217 гэкт. лесу і зрабіць абгародку ад патравы жывёл—31 гэктар.

Зьмена лесу

МАГІЛЕЎ. (Уласны кар.). Па акрузе летась было закладзена 72 рассаднікі па плошчы ў 4 з пал. гэктары, пасеяна і насаджана хвайных парод на плошчы ў 2.143 гэктары. Сёлета рассаднікі пашыраюцца да 6 гэктараў і плошча пасадкі і пасеву да 3.400 гэктараў.

Лясьніцтвы пачынаюць забясьпечваць пасадачным і пасеўным матар'ялам і насельніцтва.

Пад суд за зрыў самаабкладаньня

БАРЫСАЎ. (Уласны кар.). Член Веляціцкага сельсавету Кажэўка, які вёў агітацыю з мясцовым кулацтвам супроць самаабкладаньня і зрываў сходы сялян,—аддаецца пад суд.

Да сучаснага моманту правялі самаабкладаньне 12 сельсаветаў на суму 18.300 р. Собрана пакуль што 2.100 р.

...стар аддаў трубу ў апрацоўку на такарны варштат. І толькі пасьля канчатковай выпрацоўкі выявілася шчыліна. Прышлося адліць новую трубу і зноў яе апрацоўваць. Завод страціў лішніх 100 р.

Такія выпадкі бываюць і ў Санькоўскага, Манькоўскага і інш.

...ровычыка. Добры жарт, ці ня праўда, ды яшчэ ў час работы!

Пажартаваць любіць чорнарабочы т. Мукавосьцік. Нядаўна ён так загуляўся ў сьнежкі, што дачакаўся выгавару і ўплаты за разьбітае шкло.

Пінін.

Прапіваюць завод

Невялікая, але цёплая кампанія

(Дзедлаўскі камбінат, Рагачэўскага раёну)

Вельмі добрая кампанія сабралася на нашым заводзе: кіраўнік тав. Зенькоў, рахункавод тав. Рыбакоў, садоўнік тав. Парубскі і акцызны, які прыяжджае тры разы ў тыдзень.

Гэта кампанія вельмі часта зьбіраецца ў кватэры дырэктара, дзе гуляе і п'янствуе да раніцы. Суседзям-рабочым часта прыходзіцца слухаць п'яныя крыкі, лаянкі, шум у кватэры дырэктара.

Адзін раз міліцыянэр прымушан быў выстраліць каля вакна кватэры, каб заклікаць да парадку п'яную кампанію.

Аднойчы, далёка за поўнач выцягнулі з кватэры Рыбакова садоўніка да сьмерці п'янага і паклалі яго ў хлеў. Ён працьверазіўся толькі на другі дзень.

Цікава, што вясёлая кампанія п'е заводзкі сьпірт. Выяўлены выпадкі, калі заводзкі сьпірт трапіў у рукі ваколічных сялян. Усе рабочыя гавораць, што вясёлая кампанія ня толькі прапівае сьпірт, але і крадзе яго і прадае.

Трэба было-б Белдзяржсьпірту і крымвышуку зацікавіцца парадкамі ў нашым камбінаце.

Герст.

„Піўная“ прэмія

(Гута імя Домбаля, Нова-Барысаў)

Нядаўна заводзкая дружына сьвяткавала свой юбілей. Як водзіцца, у адзнаку сьвята пажарнікі запрасілі ў дэпо кіраўніка заводу тав. Сідзельнікава і падкідалі яго ўгару.

Дырактар падзякаваў за ўвагу і сабраўся ісьці. Адзін з пажарнікаў балзьліва заўважыў, што трэба даць «хлопцам» грошы на піва.

Дырэктар даў 20 руб. на піва, дзякуючы чаму сьвята прайшло вельмі «весела».

Праз пару дзён на заводзе быў абвешчаны загад аб тым, што пажарная каманда за «добрую працу» прэміруецца ў суме 20 руб. Гэта прэмія—тыя грошы, якія Сідзельнікаў даў на піва...

Улад.

...раджалі іх і, нарэшце, калі ўсе сродкі былі вычарпаны, прышлося зьняць іх з працы.

Некаторыя рабочыя, — гавораць заўкомцы,—часта сварацца, «падкусваюць» адзін другога, падаюць заявы аб некуратнасьці і нядобрасьці. Сярод некаторых рабочых пашырана лаянка. Асабліва дастаецца чорнарабочым, да якіх рабочыя адносяцца, як да «ніжэйшых».

Некаторыя работніцы сваёю лаянкаю апірэвілі рабочых. Асабліва адзначаецца работніца Пятрова, Базьмен, Зікэр і Лысянкова.

У некаторых работніц наглядаецца звычка: калі сёньня вечар або кіно-фільм, назаўтра абавязкова будзе прадстаўлен бюлетэнь ад доктара аб асвабаненьні па «хваробе».

Перашкаджае працы таксама і тое, што рабочыя часта замяняюць адзін другога «па-сяброўску». Зразумела, прадукцыйнасьць працы рабочага, які працуе дзьве зьмены, ня можа быць высокай.

Адміністрацыі трэба падумаць аб тым, як узьняць працоўную дысцыпліну на заводзе.

Н.

За варштатам—з бутэлькай

(«Чырвоная Бярэзіна», Нова-Барысаў)

Працоўная дысцыпліна на нашай фабрыцы значна зьнізілася. Сваячасова мы пісалі аб злосных прагульшчыках—Германе, Неварроўскай і інш.

На 3—4 дні яны, па няпрызтоўных прычынах, не зьяўляліся на працу.

Злосныя прагульшчыкі былі звольнены з фабрыкі. Але частка іх засталася. Рабочы Арлоўскі два дні зьяўляўся на працу ў п'яным выглядзе. На другі дзень яго не дапусьцілі да работы. Ён пайшоў і прагуляў яшчэ дзень. На чацьверты дзень ён прышоў на работу і стаў спакойна за варштат.

Ёсьць выпадкі, калі рабочыя прыносяць гарэлку на фабрыку.

Адміністрацыя змагаецца з гэтым злом шляхам выгавараў і звальненьняў.

Трэба партыйным і прафсаюзным арганізацыям фабрыкі заняцца гэтым пытаньнем.

ЯК МЫ ПРАВОДЗІМ КАНТРАКТАЦЫЮ ПАСЕВАЎ

Выяўленыя выкрыўленьні неабходна выраўняць

На 1-га мая ў Беларусі (паводле няпоўных вестак) з намечанай па пляне пад кантрактацыю пасеваў 48.450 гэктараў плошчы закантрактавана 18.490 гэктараў, што складае **38,2 проц. выкананьня заданьня. Дагавароў** на кантрактацыю пасеваў розных культур **усяго заключана 21.192.**

Лепш за ўсё праходзіць кантрактацыя ільну-валакна—на 1-га мая заданьне выканана на 53 проценты. На першым месцы ідзе Віцебская акруга—63 проц.

Але трэба сказаць, **што пасьпяховая кантрактацыя ільну-валакна праводзіцца толькі ў таварных раёнах,** а ў не таварных раёнах заключэньне дагавароў прасоўваецца вельмі слаба. І зараз прыходзіцца павялічваць разьмер кантрактацыі ў таварных раёнах за кошт не таварных. І толькі пры гэтай перасоўцы можна з некаторай асновай прадугледжваць, што **кантрактацыя ільну-валакна будзе праведзена поўнасьцю.**

Значна горш праходзіць кантрактацыя ільнянога семя—пакуль што заданьне выканана ўсяго толькі на 22,8 проц. Асноўная прычына непасьпяховасьці заключаецца ў тым, што ў той час, як пад гэктар ільну-валакна выдаецца 27 руб. авансу, пад гэктар ільнянога семя выдаецца толькі 10 руб. У выніку гэтага мы бачым, што кантрактацыя ільнянога семя праходзіць больш пасьпяхова ў Магілеўскай акрузе, дзе адначасова з ільняным семем кантрактуецца таксама і лён-валакно, і дрэнна справа ідзе ў Бабруйскай акрузе, дзе кантрактуецца толькі ільнянное семя.

Непасьпяхова кантрактуецца ячмень. Працаўнікі на мясцох схільны растлумачыць гэта тым, што сяляне засейваюць мала ячменю, прыстасоўваючыся да сваіх асабістых патрэб.

Але тут ёсьць і другія прычыны. Гэта нязначнасьць авансаў, якія выдаюцца пасеўшчыкам пры кантрактацыі ячменю. Таму на рабоце па кантрактацыі дрэнна адбіваюцца моцна ўзросшыя за апошнія часы рыначныя цэны на ячмень, і сяляне прадугледжваюць (бязумоўна, бяз усякіх да таго падстаў), што гэтыя, ненармальна ўзьвінчаныя, цэны застануцца і ўвосень на тым-жа высокім узроўні.

Параўнальна ня дрэнна праходзіць кантрактацыя бульбы, хоць заданьне пакуль што выканана ня больш, чым на 39,2 проц.—на першых мясцох ідуць акругі Менская (56,4 проц.) і Аршанская (47,3 проц).

Але дрэнна ідзе кантрактацыя бульбы ў Віцебскай акрузе, дзе ў мінулым годзе быў недарод бульбы, а насеньне бульбы туды ня было завезена.

Зусім дрэнна, мала ўзьнімаючыся над узроўнем нуля, **кантрактуюцца караньплоды,** у прыватнасьці буракі.

Дарэчы кур'ёзная гісторыя адбылася з кантрактацыяй буракоў. Наркамзем прад'явіў запатрабаваньне на кантрактацыю насеньня экендорфскіх буракоў (вышэйшы гатунак). Але забыліся аб тым, што ў сялян экендорфскіх буракоў няма, і раней чым кантрактаваць у сялян насеньне гэтых буракоў, трэба было, перш за ўсё, забясьпечыць іх гэтымі буракамі для пасадкі, а гэта зроблена ня было.

Нейкае надзвычайнае лёгкадумства праявілася ў гэтым запатрабаваньні насеньня экендорфскіх буракоў.

Падыходзячая к канцу кантрактацыя пасеваў нас шмат чаму навучыла, паказаўшы ў працэсе работы рад ненармальнасьцяй і выкрыўленьняў. Паведамім аб некаторых з іх.

У шмат якіх выпадках выявіўся чыноўніцкі, чыста адміністрацыйны падыход да справы. Акругі давалі цьвёрдыя заданьні райвыканкомам, а апошнія—сельсаветам.

Прыкмячаліся нават выпадкі, калі сельсаветы раней складалі сьпісы гаспадароў і прапанавалі сельска - гаспадарчым крэдытным таварыствам заключыць дагавары з гэтымі самымі гаспадарамі.

Тут выявілася шмат казёншчыны і мала дзелавітасьці, гібкасьці.

У некаторых раёнах складаліся каляндарныя пляны правядзеньня кантрактацыі па паасобных сельсаветах з выездам туды працаўнікоў крэдытных таварыстваў. Але пры нязначным апараце таварыстваў гэта прыводзіла да спазьненьня і адцягваньня заключэньня дагавароў. Так, у Талачынскім раёне (Аршанская акруга) старшыня крэдытнага таварыства, якое абслугоўвае 15 сельсаветаў, аб'яжджаў па чарзе ўсе сельсаветы для заключэньня дагавароў, а сяляне-пасеўшчыкі тым часам чакалі сваёй чаргі.

У процівагу гэтаму няпрыгоднаму мэтаду ў Шклоўскім раёне (Магілеўскае акругі) быў ужыт другі мэтад, які даў лепшыя і больш шпаркія вынікі. Так, у Шклоў выклікаліся па чарзе сельсаветы для заключэньня дагавароў, прычым туды-ж прыяжджалі старшыні сельсаветаў і крэдытных таварыстваў. У выніку, там на 1-га мая была зусім скончана кантрактацыя па ільну-валакне.

Далей, кантрактацыя распылялася па раёнах не таварных і якія ня маюць пэрспэктыў далейшага разьвіцьця—у выніку раздрабленьне сіл і сродкаў і адсутнасьць эфэктыўнасьці працы.

Яшчэ адно выкрыўленьне дапушчалася некаторымі сельска-гаспадарчымі крэдытнымі таварыствамі,—**пры выдачы задаткаў з пасеўшчыкаў, членаў каапэратыву, затрымлівалася завінавачанасьць** па паявых узносах і іншая завінавачанасьць. Гэта недапушчальнае зьявішча толькі можа дапамагчы зрыву кампаніі па кантрактацыі.

Яшчэ адно—кампанія па кантрактацыі мала папулярызавалася сярод насельніцтва, а акруговыя працаўнікі мала выяжджалі на месцы для інструктаваньня.

Л. Н.

ПА СПРАВАХ падпіскі і абвестак званіце па тэлефону 7-81

150.000 пуд. мукі ў горадзе, а ў пякарнях—чаргі

Галавацяпства Менакргандлю і МЦРК

Мы патрабуем расьсьледаваньня і аддачы пад суд вінаватых

Насельніцтва Менску ўсхвалёвана адсутнасьцю хлеба ў пякарнях, у якіх вось ужо тры дні стаяць вялікія чаргі. Аднак, гэта нястача хлеба, як мы высьветлілі, тлумачыцца не адсутнасьцю хлебных запасаў, якіх больш, чым выстарчальна, а выключна нядбайнымі адносінамі да першачарговых патрэб працоўнага насельніцтва Менску з боку адпаведных органаў, у першую чаргу акргандлю і МЦРК.

Як высьветліў наш супрацоўнік, Хлебапрадукт па ўзгадненьні з акргандлем пару дзён таму назад, без выстарчальных для таго падстаў, неабдумана скараціў выдачу мукі прыватным пекарам, а ЦРК усваю чаргу выпячкі хлеба не павялічыў, як гэта меркавалася, і, такім чынам выйшла замінка ў забесьпячэньні гораду хлебам.

Да выгляднасьці крызісу прылажыў сваю руку і хлебазавод МЦРК, які абяцаў у свой час выпякаць 1.500 пудоў хлеба ў дзень, а апошнія дні чамусьці зьнізіў выпечку да 1.100 пуд.

Аднак, з прычыны яўных і агідных вынікаў гэткай «палітыкі» акргандлю і МЦРК, акргандаль прымушан быў учора перагледзець сваю пастанову і пакуль што адпусьціў прыватным пекаром 2.000 пуд. мукі.

Жарты ў бок! Гутаркі ў шматлікіх чаргах, якія былі выкліканы «палітыкай» акргандлю і МЦРК, далёка ня сьведчылі аб карысьці для савецкае ўлады «хлебнага манэўру» акргандлю. І гэта ў той час, калі мы, як катэгарычна ўчора ўпэўніў нас Наркамгандлю БССР т. Адамайціс, маем у Менску запасы ў разьмеры 150.000 пуд. мукі, што забясьпечвае Менск аж да новага ўраджаю з лішкам; і гэта здараецца ў той час, калі няма абсалютна ніякіх падстаў нават і думаць аб магчымасьці недахвату хлеба ў Менску.

Мы патрабуем умяшаньня і дакладнага расьсьледваньня адпаведнымі ўстановамі меўшага месца галавацяпства і аддачы пад суд вінаватых.

* * *

Як паведамілі нашаму супрацоўніку, Наркамгандлем вызначана спэцыяльная камісія, якой даручана тэрмінова распрацаваць мерапрыемствы для нармальнага забесьпячэньня гораду хлебам. Учора хлебазавод ужо выпек 1500 пуд. хлеба, а сёньня павялічыў да 1600 п.

10 МІНУТ НА ХВОРАГА

ЧАМУ РАБОЧЫ НЯ МОЖА ПАПАСЬЦІ НА АМБУЛЯТОРНЫ ПРЫЁМ?

Рабочыя скардзяцца:

— Ніяк у амбуляторыях да доктара не папасьці. Калі прыдзеш у часе абедзенага перапынку—нумароў няма; прыходзіш пазьней, пасьля работы—нумары разданы. Кажуць—прыходзьце зранку.

У чым-жа справа? Чым тлумачыць такую пастаноўку мэддапамогі?

Тлумачыцца гэта далёка ня бліскучай пастаноўкай выдачы нумароў у амбуляторыях. На ранішні прыём нумары выдаюцца з 8 да 11 гадзін раніцы, а на вячэрні—з 2-х да 4-х гадзін дня. Зусім зразумела, што рабочы, заняты ўвесь дзень на вытворчасьці, ня мае магчымасьці быць прынятым доктарам.

— Прышлеце каго-небудзь па нумар,—звычайна гавораць амбуляторныя працаўнікі.

— Але ў мяне няма каго паслаць.

— Нічога ня можам зрабіць.

Скаргі рабочых, зразумела, вельмі грунтоўныя.

Але ня толькі з нумарамі ў амбуляторыях нядобра. Дрэнна пастаўлена справа і з вячэрняй дапамогай.

Адзіны дзяжурны доктар выяжджае па выкліках, а амбуляторыя застаецца зусім без дактароў. Нявы працы ў амбуляторыі пакідаюць жадаць лепшага. Церпяць ня толькі хворыя, але і здаровыя—дактары і супрацоўнікі амбуляторыі.

Возьмем, напрыклад, амбуляторыю № 1.

Ужо некалькі год, як будынак ня ведае ніякага рамонту. Ён так запушчаны, што, як скардзяцца супрацоўнікі, абсалютна няма ніякай магчымасьці працаваць. Неабходны капітальны рамонт,—заяўляюць хворыя.

У 2-й амбуляторыі яшчэ горш, чым у першай. Тут памяшканьне зусім не прыстасавана пад амбуляторыю: цесна, няпрытульна. Чакальня вельмі маленькая, і калі ў ёй зьбіраюцца хворыя, тады хоць уцякай з амбуляторыі.

Скардзяцца і дактары:

— Як можа быць плённай наша праца, калі за 5 гадзін мы павінны прыняць 30 хворых, г. зн. па 10 мін. на кожнага. А хворага-ж трэба выслухаць, напісаць рэцэпт; хвораму трэба распрануцца, апрануцца—ці можна за 10 мінут пасьпець?

Якасьць кольксасьцю замяняецца.

Такі загад акруговага камітэту аховы здароўя: 30 хворых за 5 гадзін.

Што можа сказаць наконт усіх гэ-

СТАН ПАСЕВАЎ У БССР

Пасеў азімых у Беларусі пачаўся і закончыўся пры спрыяючых мэтэаралёгічных умовах. Разьвіцьцё іх у працягу пэрыяду росту ішло нармальна.

У момант адыходу пад сьнег азімыя ацэньваліся балам у 3,1, г. зн. у аднолькавай якасьці з характарыстыкай 1927 г. Але ў далейшым сьнег выпаў на расталую зямлю, з прычыны чаго да моманту выхаду з-пад сьнегу адбылося падаправаньне. Гэтым і тлумачыцца даволі рэзкае зьніжэньне бальнай ацэнкі да моманту выхаду азімых з-пад сьнегу ў параўнаньні з момантам адыходу пад сьнег.

На 1-га мая стан пасеваў жыта па акругах БССР характарызуецца наступным чынам: Бабруйская—3,0, Віцебская—2,4, Гомельская—2,3, Менская—2,5, Магілеўская—2,8, Мазырская—2,3, Аршанская—2,6, Полацкая акруга—2,5. Сярэдняя па БССР—2,6.

У параўнаньні з мінулым годам сярэдняя пасеваў жыта па БССР ніжэй на 0,3. Найлепшы стан пасеваў па Бабруйскай і Магілеўскай акругах. Ніжэйсярэдняя ацэнка па-

КІНО

„ЗЯМЛЯ Ў ПАЛОНЕ“

(Кіно „Культура“)

Зямля ў палоне ў памешчыка Бельскага, каштоўная зямля за калючым дротам. Вакол—беднае сялянства, якое прыдаўлена няпісьменнасьцю, вострай патрэбай і камяністай глебай.

У палоне і рэжысэр фільму Оцэп (вытворчасьць „Межрабпом Русь“), у палоне ў надуманага, фальшывага штучнага зьместу.

Пачатак фільму шмат абяцае, абяцае разгарнуць багатае сацыяльнае палатно з жыцьця сялян у дарэвалюцыйныя часы. Але гэта палатно вымазана банальнай гісторыяй сялянкі-карміліцы, якая выпадкова стала прастытуткай, але захавала ў сьценах прытону распусты каханьне да мужа, дзяцей, зямлі і вёскі.

З вёскі—у карміліцы дзіцяці памешчыка, адтуль—у публічны дом, адтуль зноў—у вёску—такі жыцьцёвы шлях сялянкі. Няма ў п'есе сацыяльнай ідэі, якая павінна чырвонай ніткай праходзіць праз кожны фільм.

Пастаноўшчыкі жадалі прыдаць фільму сумны каларыт, акутаць яго сымболікай. Сама прырода плача па цяжкай долі расійскага селяніна. Плакучыя вербы, воблака, хмары, імары і воблака, чарада чорных варон, вясновыя кветкі на сумным фоне сьпячага стальнога возера.

Лішняя сымболіка, лішняе смакаваньне быту публічнага дому з яго тапёрам, вышыбалай, скачучымі п'янымі кавалерамі і прастытуткамі.

І тут не абыйшлося бяз сымболікі. Скачучыя вясёлыя пары адбіваюцца ў крывым люстэрку, яно скажае іх рысы, яно як-бы выяўляе ўнутраны мір прастытуткі і гасьцей—бясконцую стомленасьць, перасычанасьць жыцьцём і гэтак далей.

Прытон дадзены недарэмна. Чым можа прыцягнуць гэты банальны фільм, калі выключыць гэты эпізод?

Рэклама фільму блішчыць імёнамі: заслужаныя артысты Нарокаў, Анэль Судакевіч, Баталаў, Фогель, Каваль Самборскі, Ганна Стэн.

Але ўсе, акрамя апошніх двух—у дробных эпізадычных ролях. Баталаў—загадчык прытону, Нарокаў—абшарнік, які зьяўляецца толькі ў першай частцы, Фогель—у нікчэмнай ролі зяця памешчыка.

Як заўсёды знадворна-эфэктна і артыстычна слаба Судакевіч.

Добра дасканала граюць Ганна Стэн і Каваль Самборскі.

Наогул фільм—ніжэй сярэдняга.

Е. Бутомаў.

Кніжная паліца

Рэдакцыя атрымала для водзыву наступныя кнігі выданьня Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва:

1. **ЯЗЭП ВІР.**—Маленькі балагол, апавяданьні для дзяцей, ц. 25 кап., стар. 48.
2. **А. КУШНЯРОЎ.** — Бушаваньне. Вершы (на яўрэйскай мове), цана 75 кап.
3. **Я. МАЎР.** — У краіне райскае птушкі, цана 1 руб. 75 кап., старонак 150.
4. **І. М. СЕРАДА.**—Вэтэрынарыя і заагігіена. Падручнік для сельска-гаспадарчых школ, аграномаў, жывёлаводаў і сельскіх гаспадароў. Кніжка другая. Першая дапамога хворай жывёле, ц. 3 руб., стар. 334.
5. Рэвалюцыйная законнасьць (№ 5), штомесячная праўная часопісь.
6. Бальшавік Беларусі (№ 4), орган ЦК КП(б)Б.
7. Беларуская Мэдычная Думка (№ 3).
8. Гігіена харчаваньня (№ 1 і 2), ор-

МЕНСК

Бура над Менскам

Шмат шкодаў, страт і ахвяр

— Учора днём над Менскам пранеслася вялікая бура з лівенем, якая прычыніла шмат шкодаў, страт і ахвяр.

— У розных частках гораду папсаваны тэлефонныя лініі, частка абанэнтаў выключана. У пасёлку Козырава ўпаўшым дрэвам моцна папсавана тэлеграфная і тэлефонная лініі. У Козырава выехала тэхнічная каманда для аднаўленьня сувязі.

—Вялікія разбурэньні нанесены бурай менскай вадаправоднай і электрычнай станцыі. З прычыны папсаваньня электрычных ліній выключаны часова з электрастанцыі раёны Юбілейнай плошчы, Ракаўскай вул., Ніжняга рынку, Гандлёвай вул., Трэцяй цагельні, Першамайскай вул., Земляробчага завулку, Людаманцкі раён і інш. Прыняты тэрміновыя меры да рамонту ліній і падачы сьвятла ў гэтыя раёны.

— Па Ігуменскім тракце бурай паваліла цэлы жылы дом № 69. На месца абвалу выехала пажарная каманда.

— Каля бойні бурай сарваны дах, які папаў на праходзіўшага студэнта Шыманскага і зламала яму нагу. Пацярпеўшы адпраўлен у больніцу.

— У гарадзкім садзе каля электрастанцыі вырвана з карэньнямі 14 вялікіх дрэў.

— У раёне вул. Крапоткіна дахам, які быў зьнесен бурай з вялікага сарая, забіт селянін Ф. Барташэвіч (Даўгінаўскі тракт, № 8).

ЗАКРЫЎСЯ УСЕБЕЛАРУСКІ ЗЬЕЗД ЧЫРВОНАГА КРЫЖУ

На апошніх пасяджэньнях зьезду былі заслуханы даклады тав. Цьвікевіча аб працы Беларускага Чырвонага Крыжу і даклад т. Барсукова аб чарговых задачах.

Зьезд у вынесеных рэзалюцыях намеціў рад мерапрыемстваў у справе далейшага ўзмацненьня працы Беларускага Чырвонага Крыжу. Пастаноўлена зьвярнуць вялікую ўвагу на працу нізавых ячэек у сэнсе аздараўленьня вёскі. Ячэйкі Чырвонага Крыжу павінны быць арганізаваны ў кожным населеным пункце, на кожным прадпрыемстве і г. д.

Пастаноўлена таксама распачаць

Камандыроўкі ў тэхнічныя ВНУ РСФСР

Народны Камісарыят Асьветы БССР атрымаў 101 месца ў тэхнічныя ВНУ РСФСР, якія разьмеркаваны паміж акругамі і ЦСПСБ. Гомельскай акрузе прадастаўлена 11 месц, а рэшце акруг—па 4 м., ЦСПСБ—47 месц.

У акругах камандыроўкі будуць выдавацца акруговымі інспэктарыятамі Народнае Асьветы; у ЦСПСБ—камісіяй пры культаддзеле.

Наш экспарт

За апошні час Белдзяржгандаль накіраваў у Латвію 15 вагонаў бульбяной мукі (крухмал), патакі і ўзоры фруктовых він.

Пачалася ўзмоцненая адгрузка на экспарт тэхнічнай бульбы з Гомельскай, Мазырскай і Бабруйскай акруг.

У Латвіі ёсьць попыт на шпалеры беларускага вырабу. Мясцовая папяровая прамысловасьць рыхтуе да адпраўкі за граніцу партыю беларускіх шпалер.

За апошні месяц накіравана ў Польшчу, Латвію і Францыю каля 12 вагонаў лесаматар'ялаў розных парод.

Торфараспрацоўкі ў Беларусі

Белторф пачынае ад 10-га мая пабудову ў Бабруйску рабочага пасёлку для рабочых-тарфянікаў. Распрацоўка торфу ў Бабруйскім раёне пачнецца ў будучым годзе. Пабудова пасёлку будзе закончана да 1-га сьнежня і абыдзецца ў 78 т. руб. Белторфам падрыхтоўваецца каля Бабруйску балота ў 30 тыс. кілёмэтраў для тарфяных распрацовак.

У Барысаве торфараспрацоўкі ўжо пачаліся. Пабудова рабочага пасёлку для рабочых барысаўскіх торфараспрацовак ужо закончана. На торфараспрацоўках будзе працаваць 250 чал. і мяркуецца выпрацаваць 9 тыс. тон машыннага торфу.

У Віцебску торфараспрацоўкі таксама пачаліся. Усяго ў гэтым годзе будзе працаваць 5 машын. Мяркуецца давесьці здабычу торфу сёлета да 15 тыс тон. Будзе занята на работах 380 чал. рабочых.

Клюбнае будаўніцтва

Цэнтральнае праўленьне саюзу харчавікоў злажыла пяцігадовы плян клюбнага будаўніцтва па саюзе харчавікоў у БССР. Паводле гэтага пляну будуць пабудаваны новыя саюзныя клюбы ў Менску коштам у 275 тыс руб. і Магілеве—100 тыс. руб. Акрамя таго будзе праведзен капітальны рамонт клюбаў у Віцебску, Гомелі і Бабруйску на агульную суму ў 60 тыс. руб. У плян уваходзяць таксама абсталяваньні новых агульнасаюзных чырвоных кутжоў у Мазыры і Воршы на суму 25 тыс р.

Стыпэндыі для вучняў Зах. Беларусі

Камітэт Беларускага Чырвонага Крыжу пастанавіў вызначыць 10 грашовых стыпэндый для бяднейшых дзяцей—вучняў школ Заходняй Беларусі. Хутка будзе паслана партыя дзіцячай літаратуры.

За дзень

— **НАРАДА ЖАНОЧАГА ПРАФАКТЫВУ.** 25-га мая ў Менску склікаецца ўсебеларуская нарада жаночага актыву саюзу дрэваапрацоўчнін. На парадку дня—вынікі ўсесаюзнай нарады працоўных, ахова мацеры і дзіцяці і г. д.

— **ВАНДРОЎНЫ ТЭАТР.** Арганізаваны саюзам сельгасрабочых вандроўны тэатр даў у саўгасах для батракоў 71 спэктакль. Тэатрам абслужана 8.000 чалавек.

— **10.000 РАБОЧЫХ НА МЭЛІЯРАЦЫЙНЫХ І ТАРФЯНЫХ РАБОТАХ.** У гэтым сэзоне на мэліярацыйных і тарфяных работах у БССР будзе занята каля 10.000 рабочых.

— **ДАМЫ ДЛЯ ЛЯСЬНІКОЎ.** На кватэрнае будаўніцтва ў лясьніцтвах Беларусі адпушчана 132.000 руб. Намячаецца пабудова 102 дамоў для лясьнікоў.

— **НОВЫЯ ПРАГРАМЫ ДЛЯ ПАСТУПЛЕНЬНЯ Ў ВНУ БССР.** Народны Камісарыят Асьветы выдаў новыя праграмы і правілы прыёму паступленьня ў ВНУ БССР і рабфакі на 1928-29 навучальны год. Усе гэтыя праграмы паступілі для продажу ў кнігарні Белвыдавецтва, коштам у 20 кап. кожная. Праграмы выпушчаны ў ліку 4.000 экзэмпляраў.

— **ПРАЕКТ АДЗІНАГА ПАЖАРНАГА ДЭПО ДЛЯ БЕЛАРУСІ.** Пажарная інспэкцыя НКУС выпрацавала праект пажарнага дэпо для сельскіх і местачковых пажарных арганізацый. Праект будзе разасланы па ўсіх сельскіх пажарных таварыствах, якія мяркуюць будаваць у бягучым годзе пажарныя дэпо на сродкі самаабкладаньня сярод самога насельніцтва.

— **ПЛЕНУМ ГАРСАВЕТУ.** 19 мая адкрываецца пленум гарсавету, на якім будзе абмяркоўвацца рад важных пытаньняў: пабудова трамваю, каналізацыйныя работы і г. д.

— **ПАБУДОВА ВУЗКАКАЛЕЙКІ ДА ХАЛАДЗІЛЬНІКА.** У сувязі з аб'яднаньнем менскіх вакзалаў адна чыгуначная ветка па МББ чыг. застаецца вольнай. Прэзыдыум гарсавету знайшоў мэтазгодным пераабсталяваць гэту ветку ў вузкакалейку да халадзільніка. Гарсавет прапанаваў інспэкцыі мясцовай прамысловасьці ў месячны тэрмін прадставіць праект і каштарыс вузкакалейкі.

— **ПАБУДОВА ДОМУ ПАД ДЗІЦЯЧЫЯ ЯСЬЛІ.** Акруговая інспэкцыя аховы здароўя заключыла дагавор з „Гандальстроем“ аб пабудове двухпавярховага дому па Чычэрынскай вул. пад дзіцячыя ясьлі. Ясьлі разьлічаны на 60 чал. дзяцей. Пабудова дому будзе каштаваць 75 тыс. руб. і будзе закончана ў бягучым годзе.

— **УСЕСАЮЗНЫ ЗЬЕЗД ПРАЦАЎНІКОЎ КАС АШЧАДНАСЬЦІ.** 26-га мая ў Маскве адбудзецца ўсесаюзны зьезд работнікаў кас ашчаднасьці, на якім будуць разглядацца пытаньні аб узмацненьні працы кас ашчаднасьці. На зьезд ад беларускіх кас ашчаднасьці вылучана 7 чалавек.

— **УСЕБЕЛАРУСКАЯ НАРАДА СТАРШЫНЬ АКРСЕЛЬСАЮЗАЎ.**

...дзіе па выкліках, а амбуляторыя застаецца зусім без дактароў. Няхай здарыцца дзе-небудзь няшчасьце і амбуляторыя бездапаможна, як бездапаможны і сам няшчасны.

Увогуле трэба сказаць, што ўмо...

...дзін.

Што можа сказаць наконт усіх гэтых недахватаў акруговы аддзел аховы здароўя?

С. ГАЛКІН.

...акругах. Ніжэйсярэдняя ацэнка пасеваў па Гомельскай і Мазырскай акругах.

8. Гігіена питания ... Ленінградзкага навукова-гігіенічнага т-ва.

Пом. ЦИРКА.

Анонс! ПРИБЫЛА Анонс!

научно-показательная передвижная

ЗООВЫСТАВКА

ЖИВЫХ ЗВЕРЕЙ

О дне открытия будет об'явлено особо

Тэатр і кіно

Мингос-ТЕАТР — ГАСТРОЛИ ЛЕНИНГР. ПЕРЕДВИЖН. ИМ. ЗАСЛУЖ. АРТ. П. П. ГАЙДЕБУРОВА и Н. Ф. СКАРСКОЙ ТЕАТРА. четверг, 10 мая „ГАМЛЕТ“ В. Шекспир. Начало в 8 с пол. час. веч. Управ Г. О. Уманский

Кіно-тэатр „Культура“ — Грандыёзны мастацкі баявік „ЗЯМЛЯ Ў ПАЛОНЕ“. У галоўных ролях нябывалы ансамбль вядомых кіно-артыстых

КІНО „Чырвоная Зорка“ — Бліскучая камэдыя „Ваяўнічыя шпакі“ ў 6-ці частках. Звыш праграмы: Гастролі папулярн. дуэта В. С. РАЙСКАЙ і М. А. КАТЫАНАМЕНСКАЙ. Выступленьне артыстых Маскоўск. Музык.-холла ІВІНГ і ТЭМІС. Хроніка Белдзяржкіно.

КІНО „Інтэрнацыянал“ — ГАРЫ ПІЛЬ у грандыёзным трука-прыгодніцкім фільме „ЧАЛАВЕК БЯЗ НЭРВАЎ“ у 7-мі частках.

КІНО Пралетары — Сёньня новая праграма! ТОЛЬКІ 4 ДНІ 10, 11, 12 і 13 мая. Замежны мастацкі фільм СЯМЕЙНАЕ ШЧАСЬЦЕ у 6 частках. Звыш праграмы гастролі Рыгора КРАСАВІНА (ЖЫВАЯ САТЫРА). У рэпэртуары выключна навінкі. Пачатак сэансаў а 7 з пал. гадз. увеч.—Каса—ад 6 гадз. увеч.

13 мая а 12 г. дня адбудуцца ТАРГІ ў племхозе „САМУЭЛЕВА“, Самахвалавіцкага раёну, Менскай акругі на здачу каменных, цесьлярных, сталярных, малярных і інш. работ, на пабудове 3-х новых дамоў і рамонце 7-мі старых пабудоў. У выпадку, калі першыя таргі не адбудуцца, 2-ія і 3-ія таргі прызначаюцца на 17 і 20 мая. З умовамі таргоў можна азнаёміцца ў Племхозе.

АДМІНІСТРАЦЫЯ.

16-га мая а 12-й гадзіне дня ў БЕЛАРУСКІМ ДЗЯРЖАЎНЫМ МУЗЭІ, Чырвонаармейская, 3, адбудуцца ТАРГІ на здачу грунтоўнага знадворнага РАМОНТУ БУДЫНКУ ДЗЯРЖ. МУЗЭЮ, ПАВОДЛЕ ПАПЯРЭДНЯГА КАШТАРЫСУ НА СУМУ 8.400 руб. З варункамі можна знаёміцца ў канцылярыі Музэю.

АДМІНІСТРАЦЫЯ.

„СЕКАРОВСКАЯ ЖИДКОСТЬ“

ВЫТЯЖКА ИЗ СЕМЕННЫХ ЖЕЛЕЗ приготовленная по способу профессора Д-ра БЮХНЕРА

ЦЕНА ФЛАКОНА 2 РУБ.

ТРЕБУЙТЕ во всех АПТЕКАХ И МАГАЗИНАХ САНГИГИЕНЫ С.С.С.Р.

В СЛУЧАЕ ОТСУТСТВИЯ НА МЕСТАХ высылается из ГЛАВНОГО СКЛАДА НЕ МЕНЕЕ 4-х ФЛАКОНОВ ПРИ ПОЛУЧЕНИИ 25% ЗАДАТКА

ПЕРЕСЫЛКА И УПАКОВКА ЗА НАШ СЧЕТ

ЛЕЧЕБ. УЧР. И ВРАЧАМ ДЛЯ ИСПЫТАНИЯ „CRATIS“

ВХОДЯЩ. В ОБ'ЕДИНЕНИЕ „МОСКОПРОМСОЮЗ“

ЛАБОРАТОРИЯ КООПЕРАТИВА „ГАЛЕН-МОСКВА“ МОСКВА ул. ГЕРЦЕНА № 5/ Отд. 10

ДЗЯКАВІЦКАЕ ЛЯСЬНІЦТВА на 27 мая абвяшчае спаборніцтва і на 28 мая ТАРГІ на сідку хвоі і зьбірку бярозавай кары на ўчастках земфонду, якія падрыхтаваны да продажу лесу і каштарысных лесасек. Спаборніцтва і таргі адбудуцца а 12 гадз. дня ў канцылярыі Лясьніцтва—хутар Зімовішча, Дзякавіцкага с.-с., Бабруйскае акругі. ПАЧАТКОВАЯ ЦАНА 1 руб. 20 кап. кб. метр берасты з уключэньнем кошту валежных дроў.

АДПУСКНІКІ!

Паведамляйце ў аддзел падпіскі газэты „Зьвязда“

ВАШ НОВЫ АДРАС.

Вам будзе пасылацца газ. „Зьвязда“ па месцы знаходжаньня ў водпуску

БЕЗ АСОБНАЙ ДАПЛАТЫ.

Прыймо абвестак у чарговы нумар газэты адбываецца да 2-ое гадзіны дня.

...«Беларускі санітар».

У новы цэнтральны камітэт Беларускага Чырвонага Крыжу абрана 25 членаў і 7 кандыдатаў. Старшынёю новага прэзыдыуму абраны тав. Барсукоў, намесьнікам т. Кандрашук.

Аб арганізацыі раённых саветаў

Прэзыдыум Гарсавету на апошнім сваім пасяджэньні разглядаў пытаньне аб арганізацыі раённых саветаў і знайшоў арганізацыю іх немэтазгоднаю.

Пабудова галянтарэйнай фабрыкі

Ужо началася пабудова галянтарэйнай фабрыкі ў Менску. Да месца падвозяцца будаўнічыя матар'ялы і праведзена нівеліроўка плошчы. Фабрыка будзе будавацца з бэтанітавых каменяў, выпрацоўка якіх будзе праходзіць на месцы пабудовы машынным спосабам. Пабудова будзе закончана да 1-га лістапада бягучага году і будзе каштаваць 250 тыс. руб.

Абсталяваньне для фабрыкі выпісана з-за граніцы навейшай канструкцыі.

За тыдзень з 23 па 29 красавіка па г. Менску зарэгістравана 94 інфэкцыйныя захворваньні (супроць 70 за мінулы), у тым ліку: плямісты тыфус—2(2), шкарлятына 1(0), брушны тыфус—2(1), дыфтэрыя—1(4), адзёр—39(28), паратыф—2(1), траса—1(1), грып—38(27), коклюш—4(1), 6(0).

З 30 красавіка па 6 мая зарэгістравана 46(94) захворваньняў, у тым ліку: шкарлятына — 8(2), дыфтэрыя — 1(1), адзёр—19(39), грып—17(38), сібірская язва—1(0), мэнінгіт—1(0), траса—2(1).

...кампаніі і ... кампаніі ... пох, аб ходзе загатоўчай ... інш.

Здарэньне

Упала з трэцяга паверху.—Учора днём выпала з акна трэцяга паверху д. № 24-85 на рагу вуліц Савецкай і Энгельса 5-гадовая дзяўчынка В. Бейля. Пацярпеўшая з цяжкімі параненьнямі астаўлена ў дзіцячую клініку.

Да юбілею кас ашчаднасьці

Што робіцца на мясцох

БАБРУЙСК. Па акрузе праводзіцца праверка апарату кас ашчаднасьці. Акруговая цэнтральная каса ўзмацніла сваю рэвізійную дзейнасьць, праводзячы сыстэматычныя рэвізіі і абсьледаваньні прыпісных кас як у раёнах, так і ў горадзе.

* * *

На тэхнічным пасяджэньні ўсіх гарадзкіх кас усе прадпрыемствы і ўстановы гораду разьмеркаваны для абслугоўваньня іх паміж асобнымі касамі. З мэтай прадастаўленьня большых выгад працоўным пры карыстаньні касамі ашчаднасьці, у некаторых касах адкрыты вячэрнія заняткі.

* * *

МЕНСК. Пры галоўнай касе ашчаднасьці адбылася нарада ўсіх кас ашчаднасьці гораду, на якой быў абгавораны плян працы ашчадапарату ў сувязі з юбілеем. Нарада выявіла актыўнасьць супрацоўнікаў кас ашчаднасьці пры прадпрыемствах і ўстановах. З другога боку выявілася, што не ва ўсіх прадпрыемствах касы ашчаднасьці сустракаюць належныя адносіны з боку фабзаўмясцкомаў і мясцовых партыйных ячэек, не гледзячы на тыя дырэктывы, якія маюцца па гэтым пытаньні як па лініі прафсаюзнай, так і партыйнай.

Асабліва на гэта ўказалі супрацоўнікі кас ашчаднасьці, якія існуюць на прадпрыемствах, што аб'ядноўваюцца саюзам харчавікоў.

* * *

Па акрузе пачалася справаздачная перад масамі кампанія ашчаднага апарату. Шэфскі сельсаветамі савецкімі органамі. Шапкі сельсавет пасьля інфармацыі аб юбілеі кас ашчаднасьці зацьвердзіў спэцыяльны плян па правядзе юбілею ва ўсіх весках. Складзены асобныя тройкі для індывідуальнай прапаганды сярод сялян і ўцягненьня іх у касы ашчаднасьці. У гэтыя тройкі ўваходзяць члены сельсавету, настаўнікі, мясцовыя дактары і іншыя члены саюзу мэдсанпрацы. Незалежна справаздачную кампанію разгарнуць па ўсіх раёнах і сельсаветах.

Згубленыя і ўкрадзеныя наступныя дакуманты лічыць несапраўднымі:

Членская кніжка № 810 Гурэева І. Я., выд. Азарыцк. с.-г. крэдытн. т-вам 856

Страхавы білет № 6823 Грайфера Л., выд. Мазырск. стразкасай 867

Членская кніжка № 380 Савіцкага А. М., выд. Азарыцкім с.-г. крэдытн. т-вам 858

Вучотная конская кніжка № 641 Мавузіка І. В., выд. б. Смалявіцкім ВВК 859

Вучотная конская кніжка № 2559 Міклуша А. В., выд. Бярэзінскім РВК 860

Вучотная конская кніжка № 178 Жолтка В. А., выд. Заслаўск. РВК 861

Вучотная вайсковая кніжка № 105, Пракопенка П. Е., выд Капаткевіцк. РВК 862

Чл. паявая кн. № 171 Фейгельман С. З., выд. Мазырскім спажывецкім т-вам „Смычка“. 863

Асабовае пасьведчаньне № 501 Шчамелева В. В., выд Ельскім РВК 864

Вучотн. конск. картка № 892 Буцько С. Г., выд. б. Глівінскім ВВК. 865

Вучотн. конск. картка № 39, Мініча А. А., выд. б. Верхменскім ВВК. 866

Вучотн. конск. кн. № 20 Сарваўскага Г., выд Лельчыцк. с.-с. 867

Пліскі сельсавет, Віцебскага раёну, выклікае на 1-га чэрвеня г. г., а 10 гадзіне раніцы, гр-на ФРОЛАВА Піліпа Васільлева, па справе аб скасаваньні шлюбу з гр. Фролавай Еленай Хвёдаравай, з вёскі Панкратава, Пліскага с.-с. Няяўка мужа (адрас якога невядомы) слуханьне справы аб скасаваньні шлюбу не прыпыніць.

Кошт публікацыі аб скасаваньні шлюбу 3 руб.

Радыё-перадача

11-га, пятніца

6.00—6.30—Прамысловае будаўніцтва БССР.

6.30—7.10—Беларуская радыёгазэта (з лат. аддз.).

7.10—7.40—1) Гутарка і кансультацыя ветэрынара т. Жарэна. 2) Гутарка агранома.

7.40—8.00—„Як працаваць над кнігай“. Дакл. Гайвароўскі.

8.00—10.00 — Трансляцыя Масквы „Этнаграфічны канцэрт“.

Попыт на працу

Сёньня па сэкцыі будаўнікоў для пасылкі на работу патрэбны: для кіраўніцтва працкалектывамі 1 цесьляр, Зах. чыг.—2 бляхары, Эльводу—2 цесьляры, Белмясгандлю—2 бляхары, Менсельпрому—5 чорнарабочых, Жакту № 13—3 цесьляры 1 для сав. школы № 26 2 муляры.

Адказы рабселькорам і чытачом

БЕЛАРУС. (Менск). „Адказ міліцыі“ накіраваны на расьсьледваньне ў акруговую ўправу міліцыі.

ВОКА. (Мазыр). „Мазырскі Белпэдтэхнікум“—у Наркамасьветы.

ЗОРКІ. (Вёска Латыгавічы, Халапеніцкі раён)—„Добры пачын старшыні сельсавету“ — у Халапеніцкі райком КП(б)Б.

ВОЛКАВАЙ. (Менск). „Раней было так, цяпер наадварот“ — пракурору акругі.

Паведамленьні

Клюб імя К. Маркса

1) Сёньня выклікаецца 2-я група дружыны парадку а 8 гадз. увечары.

2) У канцылярыі клюбу запіс на сэзонныя білеты ў сад „Прафінтэрн“.

3) Працягваецца запіс у спартыўны і вайсковы гурткі.

4) У пятніцу, 11 мая, а 9 гадз. увечары—рэпэтыцыя „9 жонка Чуліна“.

— У нядзелю, 13 мая, а 3 з пал. гадз. у памяшканьні Яўрэйскага Пэдагагічнага Тэхнікуму (Няміга-Раманаўская, 9) адбудзецца канфэрэнцыя піянэрпрактыкуму другіх (2-х) курсаў. Запрашаюцца ўсе піянэр-важатыя і настаўнікі.

— МАКК просіць зьявіцца на пасяджэньне парттройкі АКК, якое адбудзецца 14 мая 1928 г. а 6 з пал. гадз. увечары ў памяшканьні канц. АКК (Энгельса, 28), таварышоў: Флейтліха Г. А. (Барысаўскі ГК КП(б)Б), Чарнушэвіч Я. І. (Капыльскага РК КП(б)Б), Ц[illegible]поха А. (Бярэзінскі Райком КП(б)Б), Крайко А. М. (Сьмілавіцкага РК КП(б)Б), Зубкевіча В. (Пухавіцкага РК КП(б)Б), Мясарноўскага Я. А. (Пухавіцкага РК КП(б)Б), Бурую Л. А. (Бярэзінскага РК КП(б)Б), Ліндэ Э. (Плешчаніцкі РК КП(б)Б), Любчанскую (яч. заводу „Чырвоная Зорка“), Шчасьняка К. Я. (яч. Хімфармзаводу), Шышкевіча У. (Самахвалавіцкі РК КП(б)Б), Пачу[illegible] (яч. Цэнтральны Радзільны Дом), Жу[illegible] Пятра П. (Капыльскі РК КП(б)Б), Пр[illegible]целя У. У. (Ляхаўскі РК КП(б)Б).

Яўка абавязкова.

Адказны рэдактар Ян. АСЬМОЎ

[illegible]

Выдавецтва газ. «Зьвязда»—Менск.